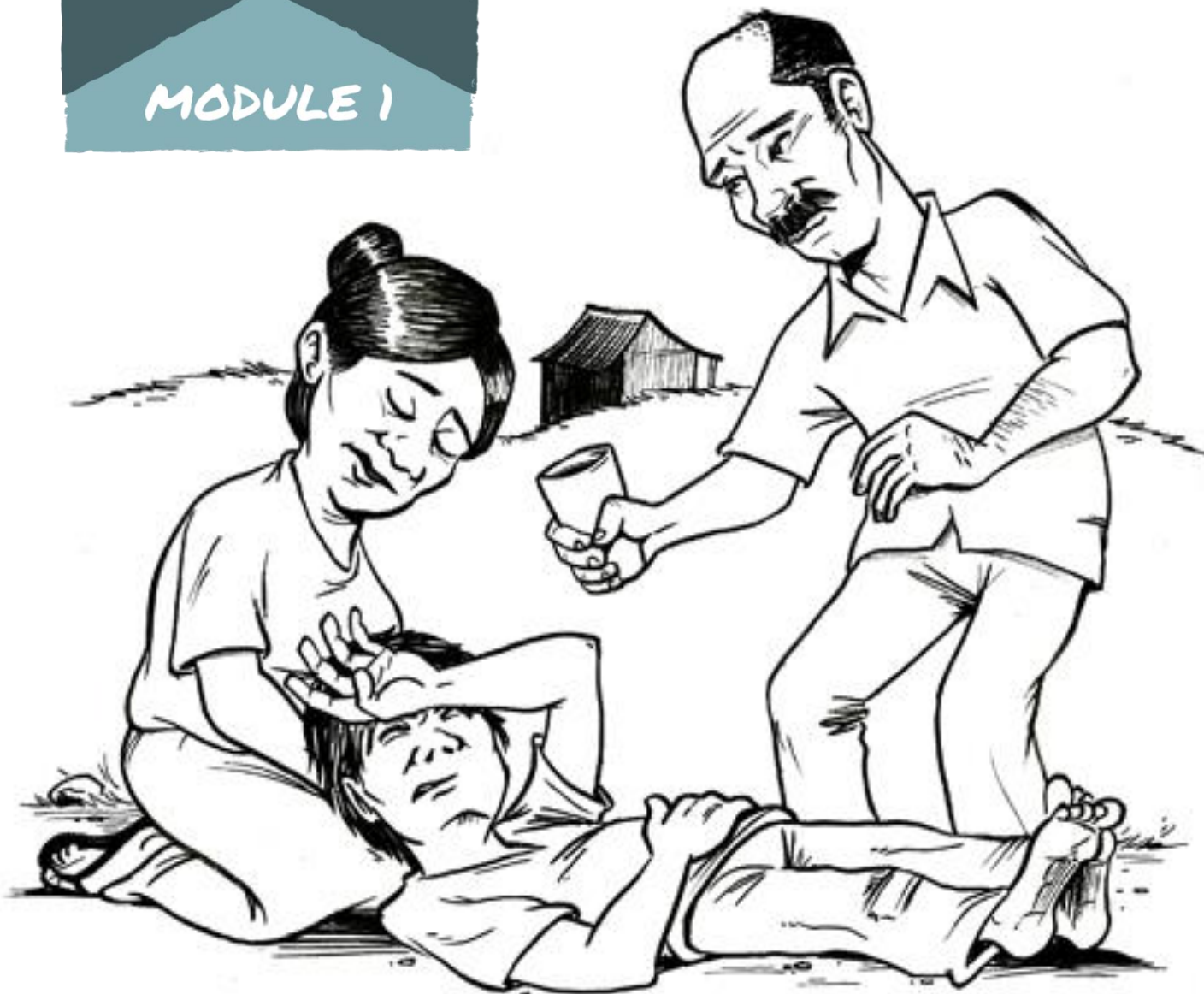

TRANSFORMATION
CENTRÉE
SUR LA VÉRITÉ

MODULE 1

Οxόjenukɔn : HWLENGÁNZÓN Onũkplónmetówéma

HWLENGÁNZÓN v4.3. Copyright ©2019 Lekónsiledi wɔɔ,Fowenisi, Alizɔna, UnáyítíSíteti Amɛlika
tɔnwww.reconciledworld.org

Owě éxe tíin bo ye sɔgɔn mɔ to owěkinkan sín ace kleativi kónmóni **atlibúɔnn** tɔn le me – Caa Elayike3.0. Ye ná
mì ace kpóɔ adɔgbígbo, ná mì nídó lɛ é dó alɔ m̀tɔn jí, ná mì ní kan ε bo má ε kpé, bo ná omɛ ɔévo le sɔgbexé
osén éxelɛ:

Níná omɛ: Mì ɔóná ná owě éxe omɛ, hwenue mì ná ko hun oxó éxe ɔɔ dó éme ɔɔ : Copyright © 2017. Ye ɔe e
tɔn gbɔn Lekónsiledi wɔɔ (www.reconciledworld.org) dali,to owěkinkan sín ace kleativi kónmóni **atlibúɔnn** tɔn
le me– Caa Elayike 3.0. Nǎdó mɔnũje éme hùgǎnmɔ, ye ní kpón www.creativecommons.org.

Owě éxe ma tíin ná ajɔwiwa:Ye xosén dó ɔɔ ye ma ɔóná yí owě éxe dó wa ajɔ.

Ényí mì len ná ɔyɔ azɔnwanú éxe kan dó ogbe ɔévo me, mì ní jaalɛ bo xwlégbe náinfo@tctprogram.org.

Oxógbe ɔe sɔn Owě wíwé me lekpo, adavo ényí ye wá ɔɔ ɔɔ ye ɔe sɔn ɔévo me, Owě Wíwé xe sín kinkan nyí,
Nuvéli vɛɛsyón intɛenasyɔnali ®, NIV®. Copyright © 1973, 1978, 1984, 2011 gbɔnBiblika dali, Inc.TM me we ye
ɔe yě sɔn. Ye yí i zán to ogbeníná Zɔndɛɛvani tɔn me. É ka ɔó ace lekpo to ayíhóngbe ló kpéte me. Owěkinkan sín
ace **www.Zɔndɛɛvani.com**. « NIV » **kpó** « Níwu Intɛenasíɔnna Vɛɛɔn » kpó, onũ basí bo ɔe alɔ sɔn égo we yě to
Unáyítí síteti Paténti endi Tredimaaki ɔfísi(Azɔnxwé amɛlíkagbéjí tɔn, xe nɔ ná ace owěkinkan kpó onũɔetɔn tɔn
le kpó tɔn) gbɔn Biblika, Inc.TM dali.

Kúnawódídó

É ná vé-awũ ná ye nídó ɖɔnũdó yěwu omɛ kpókpo xe dɔ mímá to azɔnwanú éxɛɛ ɖiɖetɔn mɛ, bo dɔ mímá to tito onũkplɔnmɛ tɔn éxɛ dídó ayí mɛ lɛ. Akpáxwé ɖaxó linlɛn ló tɔn nyí ɖiɖe sɔn onũkplɔnmɛ Daalo Milɛɛ xe nyíDísípluNěcɔn Alyánsitɔn kpó Bɔbu Mofitixe nyí Azɔnxwé Xaavestl tɔn tɔn mɛ. Ye ɖe tito onũkplɔnmɛ tɔn éxɛ tɔn, bo yí i zán to oxwe xe mɛ un wa azɔn to azɔnxwéFúdi fɔɔ Ánwungli lɛ mɛ te. Un nyó ɖagbe ná azɔnxwé ló, ná otɛn xe é ná mi, ná nye nídó tɛn linlɛnló lɛ kpɔn, kpódɔ ná alɔgɔ akwé tɔn xe jexé bo é ná mi tɔn wútu.

To tito onũkplɔnmɛ tɔn tɛntán éxɛ mɛ, un zɔn dɔ azɔnDaalo Milɛɛ kpó Bɔbu Mofiti tɔn lɛ go, titewungbe ɖɛxɛ nyí « Develɔpemă etiniki » bo nyí Daalo tɔn, kpódɔ ɖɛxɛ nyí « Lidɛɛcípɔ Develɔpemă Tlení ploglámu » bo nyí Bɔbu tɔn. To awa ɖɛvo jí, Maaki Wiilɔni sɔ zé linlɛn ɖɛɛ xwlé, ná ye nídó tò owě ló lɛ. Nye ma wɛ nyí omɛ xe kpɛn otan xe nyí otɔkpécé dídásá tɔn ló to onũkpínkplɔn cyantɔntó mɛ gbá, amɔ, otan ló tɛin to owě susu mɛ, bo un ma kpéégo bo mo omɛ xe kpɛn otan ló, ényí súnnu kaví nyɔnu wɛ.

Un nyí ɖagbenyɛtɔ tɛlala hlán omɛ lɛkpó, xe un wa azɔn xé lɛ, xɔ oxwe xe mɛ yě to kpínkplɔn bo to linlɛn tito onũkplɔnmɛ tɔn éxɛ yízán lɛ. Omɛ éxɛɛ wɛ nyí asúká ce nũgbó lɛ. Onũyízán éxɛ góná oxódɔdɛgo yětɔn lɛ wɛ ɖikě bo ye ɖe owě éxɛ tɔn. Adɔgbígbonámɛ yětɔn lɛ zɔn bo un dótɔ to hwɛnue un no jló ná no go afɔ dɔ gɔdo te lɛ. Un ka tindó wǎn-yíyí alɔkpavo ná ogbě tɛntán yěwu onũkplɔnmɛtɔ lɛ tɔn, xe tɛin to wuwɛlũ kpéte mɛ, hwɛnue nye to dɛindín ná nyó onũ xe ye ná kplɔn omɛ, kpódɔ ɖɛxɛ ye ná kplɔn ɛ omɛ gbɔn. Kpó osɔxwixwe kpó, onũkplɔnmɛtɔ éxɛɛ tɛnkpɔn nǎdó mɔnũje émɛ káká bo tɛ kplɔn omɛ, linlɛn xe gédé tɛlala lɛ, bo ye ná yízán to agun yětɔn lɛ mɛ, ɖilɛxɛ mí wá hunnukúnmo dɔ to nukɔnmɛ. Kpódómɔkpó, Mawũ ɖe agun éxɛɛ sɔn wamamɔnɔ nyínyí mɛ. É ma nyí nye kaví onũ xe un wa wɛ hɛn wunmɛɖiɖyɔ éxɛ wá gbá, amɔ, Mawũ kpódɔ onũ xe éwɔ wa wɛ hɛn ɖiɖyɔ éxɛ wá. É hɛn ahũn ná mi titewungbe, ná Mawũ ɖikě bo nye byó otan éxɛ mɛ bo éwɔ sɔ yí mi zán lɛxɛ un nyí maɖógǎnnɔ sɔ. Éwɔ kédé tɔn wɛ ní nyí Gigo.

Gbɔn gɔdo, un jló ná dɔ kúnawɔ náasú ce, xe gbéko devízɔn étɔn titi go, dɔ wa azɔn kpó nye kpó dɔ tito onũkplɔnmɛ tɔn éxɛ jí. To éwɔ mevo, lɛndóte éxɛ ma ná nyí wiwa. Un mɔnũje awũvé susu xe a mo xɔ oxwe nɛmúɖé, ná onũ nídó nyí mɔ lɛ mɛ. Tayíɖi ná oxɛ wunkɔ, hyɛ wɛ nyí jehɔn xe no fú awa ce lɛ, bo un ka yíwǎn ná wɛ.

Anna Ho
Nyɔnu ogǎn azɔn-yíwa

Hwěkpó ye nídó bé

Awűwíwlé ná Onűkpínkplón

1. Mì ní xyă **Onűkpínmetówéma** lăhűnlehűnle, hwla susu ényí é ná jexé, ye ní ze oxu dó odo ná kaví ye ní kan ayixadónűgoxó le dó otó ná owěda le, nădó nɔ flīn onű titewungbe le.
2. Mì ní nɔ blělinlen agőonűkpínkplón ɔokpóɔokpó tɔn le kpón, nădó nɔ nyó onű xe onűkpínkplón le ɔóná kplón to onűkpínkplón lă me.
3. Mì ní xyă **owěfo** owě wíwé tɔn **lekpo** jenukɔn.
4. Mì ní zékpón bo nyó**owě** xe jexé onűkpínkplón ɔokpóɔokpó le, mì ní bo yí oye onűkpínkplónwéma lătɔn dó wěma jí (oyeyídówěmají le), bo wlé-awű ná onű nukúnmo xe sín oxó ye ɔo dó onűkpínkplón lă me le tɔn.
5. Mì ní má dó onűkpínkplón lă sín **onűyíwa** ɔokpóɔokpó (Azń-yíwa le sín tito, ayihúndide le, onű nukúnmo le). Mì sɔgăn kplón bibasí kpó hěnnu mītɔn kpó kaví kpó xóntɔn mītɔn le kpó.
6. Mì ní nɔ yí ojlě dó nɔ **xoɔe**, ná Mawű nídó wlé-awű ná onűkpínkplón le, ná ewo ní hen yě, ná yě ní se onű xe É jlóɔ onűkpínkplónvɔ énele ní se, kpóɔ ná Éwo nídó gó-alo ná mīwulsú, ná mì nídó ná onűkpínkplón lă ganjí. Mì ní flīn ɔo xúhlón Mawű tɔn kéɔé dali we ɔiɔyě nɔ byó ogbe gbetó le tɔn me te.

Anăɔemexó xe ye ná yízán le, ná onűkpínkplón lă nídó kpa ome

1. Mì ní nɔ wá dó mehwenu, mí ní nɔ jlă oxo me ɔo bo nɔ tò azńwanú.
2. Mì ní ma nɔ gbɔn owě lă le me blěblě blóo. Mì ní nɔ to onűkpínkplónjlě lă le, sɔmɔ ná oxóɔɔɔxó go le ní nɔ tīn, ná ye ní nɔ yí onű le wa bo nɔ yí agbă. Onűnyawlé lă we nyí ɔo, ye ní nɔ ná ojlě ome xe to onűkpínkplón le, ná yě nídó nɔ mo onű je onű me, bo ka sɔ nɔ ɔo mīmá to onűkpínkplón lă me. Mì ní nɔ kpón ɔěxe mì ná nɔ tón són oxóɔé jí bo nɔ jeɔévo jí gbɔn, bo ome xe to onűkpínkplón lă lekpo ná nɔ tónbyó éme. Onűkpínkplónme ɔéle sɔgăn nɔ yí kákayi oklěhwenu dá kaví oklěhwenu ɔokpó blěbu.
3. Hwehwe mì ní nɔ go gbɔn onű xe mì ko kplón jí. Tobīběhwenu onűkpínkplónjlě ɔokpóɔokpó tɔn, mìnɔ nɔ byó ome xe to onűkpínkplón le ɔo, yě ní nɔ gɔflīn, onű xe yě ko kplón són bīběhwenu onűkpínkplónme lă tɔn. Onűvɔɔ nɔ gó-alo ná onűkpínkplónvɔ le, ná yě nídó nɔ gɔflīn, onű xe yě ko kplón.
4. Mì ní nɔ xodó Onűkpínkmetówéma lă kpó ayixadónűgoxó xe mì wlé-awű ná le kpó.
5. Mì ní ɔeji ɔo émi gbɔn akpáxwé ene onűkpínkplón ɔokpóɔokpó tɔn le jí.
 - a. Mì ní zé oxó lă xwlé: onűyíwa le ná ɔikě bo ɔɔn oxó lă dókpó xé onűnyówa ome xe to onűkpínkplón le tɔn.
 - b. Mì ní ná linlin yóyó: alixo susu we tīn ná ye nídó má linlin yóyó.
 - c. Mì ní ná onűyíwa ɔé onűkpínkplónvɔ le ná yě ní basí, sɔgbexé onű xe yě kplón: to azńwiwa me xé ome xe kpo le, to onű ɔé dówá me, kaví to linlin yóyó lă yíyízán me, sɔmɔ ná, gbɔn alɔkpa ɔékpókpe me, onűyíwaló le ní ɔikěná yě ní sɔ mɔnűje linlin xe yě mɔyí lă me ɔéji.
 - d. Mì ní ɔɔn onűxe yě se lă dókpó xé ogbe yětɔn le: éne we onűyízán sín afɔɔɔɔe xe nɔ gó-alo ná onűkpínkplónvɔ le, ná yě nídó yí ogbeta alɔkpavo le tɔn, xe dali yě ná yí oxó yóyó xe yě se lă zánto ogbe yětɔn le gbɔn tɔn. Onűkpínkplón xe ye ma yízán ɔé ma nɔ hen ɔiɔyě wá to ogbezán yětɔn me, bo é ma ka sɔ nɔ nyí onűɔéwanú vonɔɔé.
6. Mì ní go tito onűkpínkplón omexó le tɔn le, kpóɔ onűnyówalɔ ɔévo xe mì mɔyí to hwenue ye to onűkpínkplón onűhenbo-awűtɔ le hwenu jí gbɔn.
 - a. Mì ní ná alixodóxyă le hězéhéze
 - b. Mì ní nɔ kan oxó susu byó to gbawungba (oxókanbyó xe é ná jexé ɔo ye ní ɔedóxyá kaví bo ɔetaná le, é ní ma nɔ nyí éxe ye ná nɔ yígbe ná kpowun ɔo « εεn » kaví « ehéo » le blóo)
 - c. Mì ní nɔ ɔɔnűdó onűkpínkplónvɔ lă le, ná wíwá yětɔn wútu
 - d. Mì ní ma nɔ ɔo ná onűkpínkplónvɔ le, onű xe yě sɔgăn dínmo bo kplón ganjí le blóo
 - e. Mì ní nɔ sín-ayí dó onű xe onűkpínkplónvɔlě ko nywé jí, bo nɔ dóxyá ɔo onűnyówa yětɔn xɔ-akwé
 - f. Mì ní nɔ xwesɔ bo nɔ note ná onűkpínkplónvɔ lă le ní nɔ yígbe

7. Mì ní nǎ ná adǎgbígǎbó omé kpókǎpó, ná yě níno dǎ mǐmǎ to oxódǎdǎ oxó go lǎ mǎ. Kpó yěyi kpó, mì ní nǎ mǎ alixó dǎ, dǎ nǎ ná adǎgbígǎbóome xe nǎ kúwinnyǎ lǎ, ná yě nído nǎ dǎ mǐmǎ to onǔwiwa lǎ mǎ, mǎ dótuklá yě.
8. Mì ní nǎ xodǎ, ná Mawǔ nído dǎ onǔ yǎyǎ lǎ dóxyǎ mì, mìwulǎ kpó onǔkplǎnǎ lǎ kpó.

Nawǎ yǎ ná yí onǔkplǎnmetǎwǎma éxe zǎn gbǎn

1. **Linlǎn agǎ lǎ kpó azǎnwanǎ lǎ kpó:** Akpáxwǎ éxe wǎ nǎ bǎ onǔkpínkplǎn dǎkpódǎkpó.
 - a. **Linlǎn agǎ lǎ:** Linlǎn titewungbe susu wǎ tíin to onǔkpínkplǎn dǎkpódǎkpó mǎ. Onǔkplǎnǎ lǎ dǎnǎ mǎnǔje linlǎn agǎ énele mǎ hézéhézé, to vivǎnu onǔkpínkplǎn dǎkpódǎkpó tǎn. To vivǎnu onǔkpínkplǎn lǎ tǎn, mì ní nǎ yí ojǎ bo nǎ go linlǎn lǎ lǎ jí gbǎn, kpódǎ ná mì ní dǎje dǎ onǔkplǎnǎ lǎ mǎnǔje yě mǎ ganjí.
 - b. **Azǎnwanǎ lǎ:** Azǎnwanǎ alǎkpavo xe yǎ ná zǎn lǎ, yǎ lǎn yě dǎ onǔkpínkplǎn dǎkpódǎkpó mǎ; énele wǎ nyí onǔ nukúnmo lǎ kpódǎ oyeyídǎwǎmají lǎ, ná onǔkplǎnǎ lǎ. Mǐ sǎ sǎgǎn cyǎn nǎdǎ ná oyeyídǎwǎmají Onǔkplǎnǎwǎma lǎ blǎbu lǎ tǎn ná onǔkplǎnǎ dǎkpódǎkpó, kaví bo basí oyeyídǎwǎmají osǎxa dǎ, ná oxódǎdǎoxógo to ogbǎ kléwúnkléwún lǎ mǎ wútu. Ényí mì mǎ to Onǔkplǎnǎwǎma lǎ zǎn, mì sǎgǎn kan owǎfo lǎ kpódǎ oxókanbyǎ lǎ dǎ adǎgotǎ jí, é ná nyí onǔdǎxyǎtǎ, kaví dǎ wǎma kpevíkpeví lǎ jí, ná ogbǎ dǎkpódǎkpó. Ényí é vé-awǔ nǎdǎ ná oyeyídǎwǎmají onǔkplǎnǎwǎma lǎ tǎn omǎ dǎkpódǎkpó, yǎ ná kpǎnsin ná oxó énelǎ dǎ kan é dǎ azǎnwanǎ lǎ mǎ. Mǐ sǎ to bíbyǎ mì dǎ mì ní tindǎ onǔdǎxyǎwǎma kpó adǎgotǎ dǎkpó kpó, nǎdǎ yí yě zǎn kpó ogbǎ dǎxó kpó.
 - c. Onǔkplǎnmetǎwǎma éxe ná dǎ hwǎnue yǎ ná yí azǎnwanǎ énele zǎn tǎ:
 - i. **ONǔKPLǎNǎWǎMA** – Lǎ wǎ yǎ ná kanǎdǎ.
 - ii. **ONǔ NUKÚNMǎ Lǎ** – Lǎ wǎ yǎ ná kanǎdǎ.
2. **Alixodǎxyǎ lǎ ná onǔhenbǎ-awǔtǎ:** yǎ ná alixodǎxyǎ alǎkpavo dǎle dǎ onǔkpínkplǎn lǎ mǎ, nǎdǎ gǎ-alǎ ná mì, ná mì nído kplǎnnǔmǎ ganjí. Yǎ mǎ dǎnǎ má oxó énele xǎ onǔkplǎnǎ lǎ gbǎ. Mì ní ko xyǎ yě jǎnukǎn, nǎdǎ wǎ-awǔ ná mìdǎle, dǎhlǎn oxódǎdǎoxógo lǎ kpó onǔyíwa lǎ kpó. Oxókanbyǎ dǎle ná sǎ tíin bǎ gblǎndǎ yǎtǎn lǎ sín kinkan ná to oyǎ mǎ, nǎdǎ gǎ-alǎ ná mì, ná mì nído nyǎ linlǎn lǎ, xe jí mì ná dǎxó dǎ titewungbe kpó onǔkplǎnǎ lǎ kpó. Yǎwu énele kǎdǎma wǎ nyí gblǎndǎ dǎgbe gbǎ, gblǎndǎ dǎgbe dǎle kpowun wǎ yǎ nyí to susu mǎ.
3. **Ojǎ zínzǎn kpódǎ yiyi:** ojǎ xe yǎ dǎ ná akpáxwǎ dǎkpó mǎ tíin to onǔkpínkplǎn dǎkpódǎkpó mǎ.
 - a. Mì ní yí ojǎ xe jǎxǎ nǎdǎ gǎ-alǎ ná onǔkplǎnǎ lǎ, ná linlǎn xe tíin to onǔkpínkplǎn lǎ mǎ lǎ nído byǎ ayixa mǎ ná yě. Onǔ xe ná hen ahǔn ná mì wǎ ní nyí dǎ onǔkplǎnǎ lǎ ní kplǎnnǔ, hǔgǎn dǎ onǔkpínkplǎn lǎ ní dǎnu to ojǎ étǎn mǎ.
 - b. Mì ní flǎn dǎ yǎ dǎnǎ ná ojǎ onǔhenbǎ-awǔtǎ lǎ, ná yǎ nído jǎ onǔkpínkplǎnjǎ lǎ jí kpó xíxyǎ lǎ, kúnnuǎdǎ lǎ kpó, ná yǎ ní dǎxó dǎ tuklá xe mǎ yǎ tǎ lǎkpó go, kpódǎ ná yǎ ní nǎ nǎkpó dǎ nǎ xodǎ.

Onũkpínkplón 1 : Otan Adodó

Linlen titewungbe ló

TitoMawũ tɔn ma nyí dɔ éwɔ ní mɔ dɔ alíndón le mɔ hwɛngán kédé wɛ gbá, amɔ éwɔ ní sɔ mɔ dɔ onũwadókpó atɔn éxɛlɛ, xɛ nyí okanwénná to ayíjije gódo le, ní nyí jijiáḍḍó: onũwadókpó mĩtɔn le xɛ Mawũ, onũwadókpó mĩtɔn le xɛ mĩnɔzo, kpóḍḍo onũwadókpó mĩtɔn le xɛ onũdídá xɛ kpo le.

Azñwanú

1. Onũ nukúma le
 - a. Onũwadókpó atɔn le (ḍiḍe ene : onũdídá, ayíjije, jijiáḍḍó, lĩlékɔwá)
 - b. Azñ-yíwa Adamu kpó Eva kpó tɔn (oyeyídówěmají 2)

Oxójenukɔn

OXOḐḐDOXOGO TO OGBÉ ḐAXO ME

- Étéwútu ka wɛ Jésu kú dó satín jí ?

Alixodóxyá ná onũhenbɔ-awũtɔ: Mì ní ná adɔgbígbo yě, ná yě ní nɔ ná gblɛndó susu. Mì ní nɔ flín onũkplónví le dɔ é ma nyí gblɛndó ḍagbe ḍokpo akan wɛ tĩn gbá. Mì ní nɔ kpagbe ná yě, ná gblɛndó ḍagbe lekpo.

Mì nɔ dɔ hwɛhwɛ dɔ Jésu wá náḍó hwɛn mĩ sɔn nyladó mĩtɔn le mɛ kédé. Nũgbó wɛ, amɔ, onũ xɛ húgán éne wútu wɛ éwɔ wá. Okú étɔn to satín jí, ma nyí húgán akpáxwɛ ḍokpoto otan ló kpéte mɛ. Náḍó mɔnũje owen Owě wíwé tɔn ló mɛ nũgbónũgbó, mĩ ḍóná mɔnũje otan ló kpéte mɛ, sɔn bíbéhwenu káká yije vivɔnu.

Onũdídá: bíbéhwenu

OXOḐḐDOXOGO TO OGBÉ ḐAXO ME

Sɔgbexé onũ xɛ mĩ ko nywé dó lěxɛ Mawũ dá ayíhón ló gbɔn jí, nawɛ mĩ ná gblɛn oxókanbyɔ éxɛlɛ ḍó ?

- Étéwɛ onũwadókpó xɛ tĩn to Adamu kpó Mawũ kpó céncɛn ka tayíḍi ? (Owě Hwěhwěhwɛnu tɔn 1:26-27, 31)
- Été wɛ onũwadókpó xɛ tĩn to Adamu kpó Eva kpó céncɛn ka tayíḍi? Mì lendɔ yě nɔ to wíwɔ hwɛkpókponu wɛ ya ? (Owě Hwěhwěhwɛnu tɔn 2:23-25)
- Été wɛ onũwadókpó xɛ tĩn to Adamu kpó onũdídá xɛ kpo kpó céncɛn ka tayíḍi ? Adamu ka tindó onũ kpókpo xɛ sín hudó é ḍó ? É ka tindó onũḍuḍu ganjí ? (Owě Hwěhwěhwɛnu tɔn 1:29-30)

Alixodóxyá le ná onũhenbɔ-awũtɔ: Mì ní dó **ONŨ NUKÚNMḐ** Ló xyá. Ḑiḍe 1 : Onũdídá. Ye ní gɔ-ab ná onũkplónví le náḍó mɔnũje éne dɔ, to bíbéhwenu, hwěkpó ayíjije dó tĩn, onũwadókpó atɔn énele ḍokpoḍokpo kpégan.

Ayíjije

Ye ní xyá Owě Hwěhwěhwɛnu tɔn 3:1-20.

TITO ONŨYIWA TɔN

Alixodóxyá le ná onũhenbɔ-awũtɔ: Mì ní byɔ ojłḍḍagbenɔ awe, náḍó yí tito onũyíwa tɔn éxɛ zán. Mì ní yí ná ojłḍḍagbenɔ awe le, oyedédówěma jí 1.2

« Oxóḍiḍḍo to Adamu kpó Eva kpó céncɛn »

Adamu: (xɛ to azñwa to ojìkpá mɛ). « Eva, nũgbónũgbó, ojìkpámézón ló sɔ wá syén tlala húgán, sɔn hwɛnue mĩ hen xomegbłé Mawũ dóḍu sínsén éneló!

Eva:	Ξεν, bo ovísúnnu mĩtɔn lɛ ma sɔ́ to yěnzó sín ogbe se ganjí ba. Yě nɔ to wĩwɔbo nɔ to yěde xo hwepókópónu. Un to bĩbý ɔ́ ɛ ní ma sɔ́ syén hú lě blóo! Bo ovotín sín ama gbígblé xe un ɔ́nà ɔ́ éxelɛ lɔsú, yě ma nyóɔ̀kópóképé!
Adamu:	(kpó adi kpó) éwukaɔye, mĩ ma tindó akwé nǎdó xɔ avɔ́ yóyɔ́ ɔ́ ɛvo lɛ né, énewútu, jǎ olěwúwú ɔ́! (Agbɔ́ zaan) Ojǎ xóxó tɔn to huhudó mi, hwenue Mawú nɔ to yi yi kpó mĩ kpóbo nɔ to oxóɔ́ xé mĩ. Dinvyɛ, Éwɔ ma tle dín ná mɔ mĩ to awa ló lɛ jí. Hye ní bo flín lěxe kanlín lɛ ko nɔ to ogbe se ɔ́ onu ná mĩ ɔ́. Dinvyɛ, yě nɔ to hinhɔn, ɔ́ yě to obũɔ́ ná mĩ wútu!
Eva:	Ξεν! Yě tle nɔ to dǐndín ná xú-aɔ́ mĩ wɛ. Ojě! Un gbéwǎn ná odan lɛ! Un ma sɔ́gǎn yíse ɔ́ un ɔ́tótó anǎɔ́mexó odan ɔ́ tɔn lɛ! Onũhengblé ɔ́xó éxe, odan ɔ́okpó sí wɛ é sɔ́n!
Adamu:	Ehéó, agɔ́jije towe wɛ! A ma nɔ wa onũ ɔ́agbe ɔ́. Étéwútu ka wɛ un ná ɔ́tótóme xe ɔ́tótó anǎɔ́mexó odan ɔ́ tɔn lɛ!
Eva:	É kpé, gbɔ́ ohwedó mi. Agɔ́jije towe sí wɛ é sɔ́n! (É nɔte bo ɔ́ kpó awũblá kpó ɔ́) é vé ná mi. Axwádídó ma to onũ ɔ́ ná wa. Adamu e, hye ka lɛndɔ́ onũ lɛ ná sɔ́ wá nɔ ɔ́xe yě ko nɔ ɔ́áyí ya?
Adamu:	Un ma nywé. Mawú kéɔ́ wɛ sɔ́gǎn jlǎ onũhengblé ɔ́xó éxe ɔ́!
Eva:	Ooehéó, été ka sɔ́ wɛ ? (É dáxwá bo zɔn wezun jí ɔ́ tɔn) Mĩ gbɔ́ avunxo, mĩwu ovísúnnu awe lɛ. Mĩ ní gbɔ́ kpláwún! Mĩ to oxó ce se ya ? Un ná yi ɔ́ ná oto mĩtɔn, bo xome étɔn ma ná hun ɔ́ mĩ go!
Adamu:	(xe lěkwá sɔ́n ojìkpá mɛ, bo zégbo) ye ní wazɔ́n, ye ní wazɔ́n, ye ní wazɔ́n, tɛgbɛ ye ní wazɔ́n ...

OXOƆƆDOXOGO TO OGBẸDAXO ME

Gbɔn onũxe mĩ mɔ to tito onũyíwa éxe tɔn mɛ dali, kpóɔ́ sɔgbexé onũ xe mĩ xyǎ to Owě wíwé mɛ, tuklá alɔkpa té lɛ mɛ wɛ gbɛtɔ́ lɛ wá bý to ayíjije gódo?

- Mĩ ní xyǎ owě Hwěhwěhwenu tɔn3:8,10 – to ayíjije gódo, nawe onũwadókpó xe tĩn to Gbɛtɔ́ kpó Mawú kpó cécɛn wá yi ɔ́?
- Mĩ ní xyǎ owě Hwěhwěhwenu tɔn3:12 – to ayíjije gódo, nawe onũwadókpó xe tĩn to Gbɛtɔ́ kpó nɔzo étɔn kpó cécɛn wá yi ɔ́?
- Mĩ ní xyǎ owě Hwěhwěhwenu tɔn3:15 – to ayíjije gódo, nawe onũwadókpó xe tĩn to Gbɛtɔ́ kpó onũdídá kpó cécɛn wá yi ɔ́?

To ayíjije hwenu, onyla bý ayíhɔ́n mɛ, é ma nyí onyla ayixa mɛ tɔn kéɔ́ gbá, amɔ́ onyla agbasa tɔn gá. Jɛnukɔn ná ayíjije, onũɔ́ɔ́ tĩn ganjí, bo ayígahwinhwan lɛ ma tĩn, mɔ́ osingbame ma tĩn, mɔ́ akúɔ́ɔ́ ma tĩn. Ayíjije wútu, dinvyɛ, mĩ wá tĩn to tuklá énelekpó mɛ.

Ayíjije hen onũwadókpó atɔn énele gblé.

Alixodóxyǎ lɛ ná onũhenbo-awúť : Mĩ ní dóxyǎ **ONŨ NUKÚNMƆ** Lɔ́. Ɖiɔ́ 2 : Onũ nukúnmo ɔ́ ayíjije jí bo gó-
alɔ́ ná onũkplónvĩ lɛ, yě níɔ́ mɔ́nũje égo ɔ́ ayíjije hen onũwadókpó atɔn énelekpó gblé.

Devízón ló

Afɔ́ɔ́de xe bɔɔ́ égo to otan xe tĩn to Mawú kpóonũdídá étɔn kpó cécɛn mɛ, tĩn to otan ayíjije tɔn ló kpó vivɔnu owě Alenu Xóxó tɔn kpó cécɛn.

Alixodóxyǎ lɛ ná onũhenbo-awúť : Mĩnĩ dóxyǎ onũkplónvĩlɛ, akpáxwéOwěwíwétɔnxesínoxóɔ́mĩte.

Afɔ́ɔ́de xe mɛ Mawú to otogun étɔn dín te wɛ. Ojǎ étɔn wɛ nyí ɔ́ éwɔ ní go onũ xe ayíjije ko gídí ló jlǎɔ́.

ABLAXÁMU – Mĩ ní xyǎ owě Hwěhwěhwenu tɔn 12:1-3. To akpáxwé éxe mɛ, Mawú ɔ́ Ablaxámu bo dóná ɛ. Étéwútu wɛ Éwɔ ka dóná Ablaxámu ? (Mawú jló ná dóná akɔta lɛ). To owěɔ́ éxe mɛ, mĩ mɔ tito Mawú tɔn nǎdó hwlɛn ayíhɔ́n ló kpéte. Gbɔn mawũgun jí, Éwɔ jló ná hen dóná wá ná akɔta lɛ.

MOYÍZI – Mawũ ná ogbediḡe 10 le ayíhón ló, ná mĩ nídó nyí lèxe ye ná go onũwadókpo xe ko gídí ló le jlǎḡo gbón.

- Bé onũ gbigbo me tón le kédé we osén kan ya, kavi é só kan onũwadókpo mĩtón le xé mĩnózo kpóḡo xé ayí xe me mĩ te?

Ogbediḡe ene títán le go onũwadókpo mĩtón xé Mawũ dọ ayí. Onũwadókpo té we cíḡokpo xe gbón gǎdo le go dọ ayí ? (*onũwadókpo mĩtón le xé mĩnózo*). Osén kpókpo kan onũwadókpo mĩtón xé Mawũ (Owě Tíntón-yi tón 21:3), onũwadókpo mĩtón le xé mĩnózo (Owě Tíntón-yi tón 21:12), kpóḡo onũwadókpo mĩtón xé onũdídá (Owě Tíntón-yi tón 23:10-12). Osén alokpavo le tíin, náḡo gó-aló ná gbetó le, ná yě nídó no jìjoxo (kpóndégo étón, owě Lévíti tón 13) kpóḡo osén le xe ḡedóxyǎ, ḡéxe mĩ ná zán xé mĩḡele gbón (kpóndégo étón, Owě Tíntón-yi tón 23:1-9). É ma nyí onũ gbigbo me tón le kédé go we Mawũ no xokan dọ gbá. Éwo no xokan dọ onũ xe kan ogbe mĩtón lekpo go. Énewútu we éwo dọ osén le ayí, náḡo ná tito onũ xe go nyladó ko dọ akpa lekpo.

Ye ní xyǎ owě Osénnóḡo tón 28:1-14.

- Sogbexé oxó xe Mawũ ḡo, été we ná nyí otogun étón tón, ényí é setónú ná ogbediḡe énele ?
- Dóná xe sín okpa Mawũ dọ le, bé onũ gbigbo me tón le kédé we yě kan ya, kavi yě só nyí dóná le xe kan ogbe yétón agbasa me tón ?

Mawũ ḡe axólú le kpóḡo mawũwensagun le, amǎizlayeli gbékpo to ogbezán to wamamóno nyínyí me, bo ye to ahwantón é, dọ é dógodo Mawũ wútu.

Ye ní xyǎ owě 2 Otannũgbó le tón 7:14

- Měnu we Mawũ ka byó ḡo é ní zé éḡe hwe bo xodé ? (*É ma nyí ome lekpo, amǎ otogun Étón, éne we nyí klístixodótó égbéxe tón le*).
- Sogbexé oxó xe Mawũ ḡo, été we ná wá jo, ényí otogun Étón setónú ? (*Mawũ ná gbo-awútu ná oto mĩtón*). Okpagbe éne gbéto ayí to égbéxe. Éne ma nyí ḡo mĩ ná mo bo ogbe le ná nyí hwinhwłęgán kédé we gbá. Oxógbe éne to ḡiḡo ḡo Mawũ ná hen kpóngbo wá ná onũwadókpo atón le.

Satín

É ma nyí akpáxwé ḡagbe tlala otan ló tón kédé we gbá, amǎ, akpáxwé titewungbe ló só we. ḡibla nyí ḡo to sinsen lekpo me, ye no byó sinsenno le ḡo yě ní sánvǎ le, náḡo nyí to «yewe le» nukún me. To sinsen klístixodótóle tón me, Mawũ yíwǎn ná kplídókpo gbetó le tón somǎ, bo dọ Oví Étón hlán, náḡo kú dọ ota étón me.

Ye ní xyǎ owě xe ye kan hlánKolósinu le 1:19-20. Étéwútu we Jésu kú ?

- *Ohwegbigbo ná onũwadókpo lekpo.*

Alixodóxyǎ le ná onũhenbo-awúts: Mĩnĩ dóxyǎ **ONŮ NUKÚNMǎ** **Lǎḡiḡe 3 :** onũ nukúmǎ xe kan jìjlǎḡó, bo ḡeta ná ná onũkplónvĩ le (ná ogbē ló) ḡo Mawũ wá náḡo jlǎḡó, onũ kpókpo xe nyí vivasúdó, ayíjije tón wútu. Gancó, onũ kpókpo ma ná kpégan, adavo to otan ló sín vivónu.

Jésu zé Azón ḡaxó ló dọ así ná mĩ. Azón mĩtón we, é ma nyí náḡo hen gbetó le lészun klístixodótó le kédé we gbá, amǎ, náḡo yí akota lekpo dọ basí deví étón le. Ye ní yí akota le dọ basí deví le we nyí ḡo ye ní góalo ná akota ló, náḡo xodó linlen Mawũ tón to onũ xe Jésu wá jlǎḡó lekpo me.

Lǎlékwá

OXOḡḡDOXOGO TO OGBÉḡAXO ME

Ye ní xyǎ owěOsóxyǎ tón 21:1-7.

- To vivónu, été we onũwadókpo xe to cécen ná gbetó kpó Mawũ kpó ná wá tayíḡi?
- Été we onũwadókpo xe to cécen ná gbetó kpónco étón kpó ná wá tayíḡi?
- Été we onũwadókpo xe to cécen ná gbetó kpó ayí xe me é te kpó ná wá tayíḡi ? Bé, mĩ ná wá mo onũ ḡu ganjĩ ? Bé, awútu le ná gbé só tíin ?

Alixodóxyǎ le ná onũhenbo-awúts: Mĩnĩ dóxyǎ **ONŮ NUKÚNMǎ** **LE** **ḡiḡe 4 :** Onũ nukúmǎ xe ye yłó ḡo « Lǎlékwá ló » bo gó-aló ná onũkplónvĩ le, ná yě nídóḡeta ná ḡo hwenue Mawũ ná lékwa, onũwadókpo mĩtón lekpo ná nyí jìjlǎḡó kpéte, ḡilèxe Éwo ko jló ḡo yě ní nyí ḡo to bíbēhwenu.

Otaḡónáxó

Otan l3 kpókpó ní-ε, otan jyawũ l3, s3n bĩbė káká yiye vivonu. Otan ḡé wε, bo ḡedóxyă, lěxe Mawũ dá ayĩh3n xe kpégan ḡó. É ḡxó ḡó lěxená nyladóby3 ayĩh3n éxe me bo va onũ kpókpó súḡó gb3n go. Otan énel3 to oxóḡ3 ná mĩ ḡó lěxená Mawũ yíwăn ná mĩ s3m3 ḡó, bo ḡó Ovĩ Ét3n hlán, năḡó jlă onũwadók33 xe ko gídí, ná ayĩjiye t3n wútu lεkpó ḡó. Otan xe to oxóḡ3 ḡó lěxe Mawũ ná lékwá gb3n to gbεḡok33 bo ná hen onũ lεkpó zun y3y3 l3 wε.

Mawũ yíwăn ná mĩ tlăn. Éw3 ḡó Ovĩ Ét3n hlán nídó wá kú, ná mĩ nídó tíin to onũwadók33 me xé Éw3, kpóḡ3 ná mĩ nídó s3 sḡăn tíin to onũwadók33ḡagbe le me xé n3zo mĩt3n, kpóḡ3 kpó kplídók33 onũdíḡá t3n kpó.

Onũkpínkplón 2 : Gbetóxo-akwéná Mawũ

Linlen titewungbe lĩ

Akpajlé Mawũ tɔn jí wɛ gbetó lekpo ní dídá dó,bo yě xo-akwé to nukún Éton le mɛ. Mí dóná zán xé ome kpókpó, yěwu ome xé ye nɔ to oya sá ná hwekpókpónu le lɔsú, ñi onũdídá vɛvɛ Mawũ tɔn.

Azñwanú

1. Onũkpólníwéma (YE SɔGǺN ZÁN KAVÍ MA ZÁN) :
 - a. Níyí dídá dó akpajlé Mawũ tɔn jí (oyeyídówémají 1 ná ogbɛdɔkpó)

Oxójɛnukɔn

OXOƆƆDOXOGO TO OGBɛDAXO ME

ToKɔnwungó tome, mawũgun dɛle ko cɛ alɔ dlɛn hlán ogalɔtɔ le jí, bo nɔ ñikɛná yě ní nɔ nɔ oxo mawũgun tɔn le mɛ, bo nɔ to onũtitɔzɔn kplón yě. Ogalɔtɔ énele ko níyí ovínyónu xé nɔ nɔ alixó jí le, dɔ yě mɔxo ma yi asúxwé, bo hɛnnu yɛtɔn nyà yě sɔn oxwégbe.

- Bé mĩ lenɔ ogalɔtɔ énele níyí ogbɛ dɛ xé sín ome le mawũgun sɔgǺn gó-alɔ ná?
- Ná mĩwule, bé ome dɛvo le tĩn xé go mawũgun le dóná kpénukũn ?

Níyí bibasí dó akpajlé Mawũ tɔn jí

OXOƆƆDOXOGO TO OGBɛKLEWUNKLEWUN LE ME (ONũKPLÓNÍWÉMA)

Ye ní xyàowɛ Hwɛhwɛhwenú tɔn1:26-27.

- Été mɛ wɛ gbetó le gbɔnvo ná onũdídá xé kpo le te? Été wɛ Mawũ yí dó basí kpóndégo hwenue Éwo to gbetó dá?
- Dɔxyá Mawũ tɔn dɛle té le wɛ ye sɔ nɔ mɔ to gbetó sí ? Mĩ ní dín osɔxa yɛtɔn, dɛxe mĩ sɔgǺn kpéégo dɔ.

Ye ní xyà owɛ Kpikpahantɔn 139:13-16

- Été wɛ owɛfo éxe to ñiɔ ná mĩ dó lɛxe gbetó le xo-akwé sɔ jí ?
- Bé mĩ ka lenɔ ome dɛle kádɛ sín oxóɔ wɛ owɛfo éxe te ya kaví ome lek

Mawũ wɛ ná mĩ ninɔme, Éwo dá mĩ kpó yěyi kpó bo ko kan ogbe mĩtɔn sín azǺn lekpo dó owɛ dɔkpó mɛ. Mĩ ma tɔn wá kpowun, amɔ Mawũ wɛ dá gbetó dɔkpódɔkpó.

OXOƆƆDÓXÓGO TO OGBɛDAXÓ ME

Ye ní xyà owɛ Jaan tɔn 3:16

- Été wɛ Mawũ basí náɔ go ayíhón jládó?
- Bé Mawũ kú dó ota mĩtɔn mɛ, ná mĩ nyó wútu wɛ ya? (Ényí onũkpólní le ma dɔ dó ganjí, ye ní xyà owɛ xé ye kan hlán Lɔmunu le 5:8)
- Ényí Mawũ ko tĩn to gbesisɔme náɔ dó Ovĩ Éton hlán, ná éwo ní wá kú dó gbetó le tame, bé káká fye wɛ yě vé ná ɛ je?
- Été kplón mĩ wɛ éne te kpládó lɛxe mĩ nɔ zán xé gbetó le gbɔn?

Mĩ ní dɔ dó kléwún mɛ : To owɛfo éxele mɛ, mĩ mɔ hɛzéhéze dɔ Mawũ lenɔ onũ vɛvɛ tlala wɛ níyí gbetó le. Akpajlé éde tɔn jí wɛ Éwo dá mĩ dó, kpó yěyi kpó wɛ Éwo dá dɔkpódɔkpó mĩtɔn, bo ñɔn ɛ kplí blɛbu dó onɔ éton sín oxo mɛ. Onũ gbetó le tɔn vé to nukún éton mɛ sɔmɔ bo Éwo dó Ovĩ Éton hlán bo éwo wá kú dó ota yɛtɔn mɛ.

Mĩ ní flín Mawũgun xé ko nɔ gó-alɔ ná ogalɔtɔ le.

- Bé linlen énele sɔgǺn gó-alɔ ná mĩ, ná mĩ ní dó mɔnɔje alɔnuzɔn Éton go déji ya?

OTAMELENKPÓN MEDE TITI TON

Dɔkpódɔkpó mĩtɔn xo-akwé tlala to Mawũ nukún mɛ. Mɔwe é níyí ná ome dɔkpódɔkpó to kplídókpó mĩtɔn mɛ. Mĩ ní yí ojlɛ dó lentamekpón to vivo mɛ, bo kanbyó midéle, ényí mĩ nɔ zán xé kplídókpó mĩtɔn menu le, ome xé xo-akwé to Mawũ nukún mɛ le kɔli.

Kpóndégo : Mawũgun odohwenu tɔn

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚ ƆAXO ME

Mawũgun odohwenu tɔn sín klístixodótɔ́ lɛ ko mɔ̀nũje éme ɔ́ ɔ́ gbetɔ́ lɛ xɔ-akwé. To ohwe-énelónu, ɔ́ibla nyí ɔ́ ɔ́ gbetɔ́ lekpó yíse ɔ́ ɔ́ yewe lɛ ko sɔ́ta yédele nádó nyódehe nyí ɔ́axó kpéte, bo yí ogbeta ɔ́ ɔ́ gbetɔ́ lɛ ní sánvɔ́ lɛ, bo nádó gló otódoónámɛ yewe lɛ tɔn. Klístixodótɔ́ lɛ ko mɔ̀nũje éme ɔ́ ɔ́ Mawũ nũgbó lɛ gbɔnvo. Éwo ko sánvɔ́ lɛ dó gbetɔ́ lɛ tenme, bo dó dó Oví yíwǎnná tlala Étɔn hlán ní wá kú dó ota yéɔn me (Owé Jaan tɔn 3:16). Éne nyí ɔ́ ɔ́ ome ɔ́okpoɔ́okpo ma kpé awe, onũ titewungbe tlala ka sɔ́ we bo é sɔ́ xɔ-akwé. Onũ mɔ́ je wǎn-yíyí dínmamodoná Mawũ tɔn hlán ayíhón lɛ kpóɔ́ kplídókpó gbetɔ́ lɛ tɔn énelɔ́ me, we hen Mawũgun odohwenu tɔn sɔ́ta zínzán ohwe-énenu tɔn déle, tayíɔ́ ɔ́xodíde kpóɔ́ ovíhuhu. To ohwe-énelónu, hwenué ovívúnyónu dé ɔ́, hwéhwe, ye no zé e dlán alixo jí. Gancó, klístixodótɔ́ lɛ ko mɔ̀nũje éme ɔ́ ɔ́ ome ɔ́okpoɔ́okpo owóntowúnánɔ́, súnnu, nyónu, kannume kaví gbetɔ́ nukúndéji) kpóɔ́ ogbe gbetɔ́ tɔn xɔ-akwé tlala ná Mawũ. Hwenué, klístixodótɔ́ Mawũgun odohwenu tɔn énele no hwlén ovívúnyónu lɛ lɛ sɔ́n alixo lɛ jí, bo no ná yé okplón tayíɔ́ ényí oví yéɔn lɛ we.

Mawũgun odohwenu tɔn lɛ sɔ́ lɛndɔ́, lèxe Mawũ ɔ́ wǎn-yíyí Étɔn dóxyá bo dó yí ogbe Éɔ́etɔn dó sánvɔ́ dó ota mítɔn me, bé azɔ́n yéɔn we nádó yí yéde dó sánvɔ́ ná yénózo, gbɔn azɔ́n-yíwa ná yénózodali.

Deví Jésu tɔn lɛ mɔ̀nũje éme ɔ́ ɔ́ yé dóná ɔ́ lèblánú bo zán lèblánúwanámɛ hlán ome kpókpó, ɔ́ilèxe Mawũ ɔ́ lèblánú bo wa lèblánú ná yé ɔ́. To ohwe-énelónu, ome kúmekúzɔ́n xomeslá tɔn dé fón. Ényí mɔ́ ná osin nu ome dé, xe to xomeslá sín awútu éne je, ome éne ɔ́ otaɔ́agbe titewungbe nádó no ogbe. To osin mevo, ome éne ná kú. Gancó, xomeslá sín awútu éne nyí awútu omejíjemejíje tɔn tlala dé. Hwenué Lǎmunu lɛ to onũxa nádó bé-awútu éne, yé no bé ome kpókpó xe to awútu éne je dlán alixo jí, ná é ní kú ma mɔ́ ome dé dó éde go, húgǎn ɔ́ ye ní ná e osin nu. Ogbe gbetɔ́ tɔn ma nyí onũdéwanú to nukún yéɔn me. Amɔ́, klístixodótɔ́ lɛ gbɔnvo. Nũgbó, yé no dɔ́n sekpó ome xe to xomeslá sín awútuje lɛ lɛ, yé no kpénukún yé go bo no to osin ná yé nu. Yé yíse ɔ́ ye dóná yí meɔ́ dó sánvɔ́ bo wa lèblánú ná ome. Hwenué yé to azɔ́n éne yíwa, klístixodótɔ́ susu kú, amɔ́, gbɔn wǎn-yíyí yéɔn dali, osoxa klístixodótɔ́ lɛ tɔn yáwũ sudéji.

OTAMELENKPÓN MEDE TITI TON

Mì ní yí ojìlè dó lentamekpón to huhwé me dó otan éxe jí.

Mì ní byó Mawũ, ná éwo ní gɔ́-alo ná mì, ná mì nídó nyó lèxe mì ná zán xé nɔzo mítɔn gbɔn.

- Mì ní zán xé yé ɔ́ilèxe Mawũ no basí ɔ́, Éwo ome xe lɛndɔ́ yé xɔ-akwé tlala, sɔ́mɔ́ bo kú dó ota yéɔn me?
- Bé mì no zán xé ome déle ganjí bo no dóná ome dévo lɛ we ya ?

Mì ní byó Mawũ ɔ́ éwo ní jóná mì, ényí mì ma zán xé ome lɛ ɔ́ilèxe é jló Éwo ɔ́. Mì ní byó Éwo ɔ́ ní ɔ́ de dèxe éwo no mɔ́ gbetɔ́ lɛ gbɔn dóxyá mì.

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN Lɛ ME

- Gbetɔ́ té lɛ we ye no dóná hwéhwe?
- Alɔ́kpa té lɛ me we mí sɔ́gǎn ɔ́edóxyá gbetɔ́ lɛ te ɔ́ yé xɔ-akwé to Mawũ nukún me?

Onǔkpínkplón 3 : Yǐwǎn ná Mawǔ bo yǐwǎn ná nzo

Linlen titewungbe ló

Mawǔ to bíbyó mǐ dǎ mǐ ní yǐwǎn ná nzo mǐtɔn, náǎdó dɛ wǎn-yíyí mǐtɔn dóxyǎ Éwo. Mǐ sǎǎn dɛ wǎn-yíyí mǐtɔn dóxyǎ nzo mǐtɔn gbɔn hudó étɔn lɛ dɛgbɔ ná ɛ dali.

Azǎnwanú

1. Onǔ nukúnmo lɛ
 - a. Tito onǔyíwa tɔn –Wɛndagbelátó (Oyeyídówěmají 3)

Oxójenukɔn – Tito onǔyíwa tɔn dó wɛndagbelátó jí

TITO ONǔYÍWA TɔN

Alixodóxyǎ lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ: Mǐ ní dɛ omɛ atɔn to ogbɛ ló mɛ, náǎdó dǎ mǐmǎ to tito onǔyíwa tɔn ló mɛ, to ***ONǔ NUKÚNMǎ*** xɛ yɛ yǎ dǎ Tito onǔyíwa tɔn dó wɛndagbelátó jí ló zínzán mɛ.

Oxójenukɔn oxódǎtɔ tɔn: To hwedélenu, klístixodótɔ lɛ nɔ dǎonǔ xɛ mǐ nɔ yǎ dǎ onǔmimo bíbó dó Wɛndagbe jí. Yɛ nɔ mɔnǔjɛ émɛ dǎ, yɛ ní kɛ-alcyí Jésu, ogbɛ kaví okú sín onǔ wɛ. Amǎ, yɛ ma nɔ mɔnǔjɛ émɛ dǎ, nǔgbó ka sɔ wɛ dǎ, ényí yɛ ma nɔ jlóná mɔ hudó xɛ mɛ nzo yɛtɔn lɛ tɛ, owɛn xɛ dó yɛ tɛ lósín nǔgbó ná bú. Égbéxɛ, mǐ ná yí lá wamamɔnɔ tlala dɛ kpón. Awǔtɔnɔ Wamamɔnɔ (PM) dɛ tíin, ma mɔ omɛ dɛ dó édɛ go to oxwé étɔn gbe, é to awǔtɔjɛ bo ma sǎǎn fón sɔn adǎzan jí. Jǎnɔ ló, xɛ nɔ nyí Wɛndagbelátó klístixodótɔ (EV) to wɛndagbelílázɔn wa gbɔn oxwégbexwégbɛ. É wá jɛ oxwé PM tɔn gbe.

EV: Mǐ kúdó fínfón, mǐ kúdó fínfón! Omɛ dɛ ka tíin to ofí ya? Un sǎǎn byó oxwégbɛ ya? (É byó oxwégbɛ)

PM: (to oxódǎ dǎdǎ) Un to filɛ.

EV: Nye wɛ Mɛmɛsúnnu EV mawǔgun _____ tɔn. Un wá oxwé mɔn gbe to égbéxɛ, náǎdó byó mǐ dǎ, mǐ ní wá mawǔgun mǐtɔn mɛ. Oklúnɔ to dǎdóná mǐ gbɔn tito titewungbe amlɔmɛ fínfónsɔn tɔn dɛ dali. Un dɛjɛ dǎ mǐ ma ná dǐkɛná é ní gbɔ mǐ go.

PM: (To winwɛn bo to oxódǎ kpó ogbɛ yido kpó). Un ma sǎǎn wá... Un ma tɛ sǎǎn fón sɔn adǎzan jí... Un to awǔtɔjɛ gbáwú bo ma sǎǎn seten. Azǎn gblé dó mǐ, bo un ma dǎ akwé náǎdó xɔ amasin lɛ...onǔduqu...kaví bo sú oxkwé.

EV: Tuklá dǎxódǎxó lɛ wɛ, amǎ, nye nyó omɛ dɛ xɛ tindó gblǎndó ná tuklá ogbɛ mɛ tɔn lɛkpó. Bé mǐ ka kɛ-alcyí Jésu-Klisti tayíqí Hwlengántɔ mɔn titi ya?

PM: (to oxódǎ dǎdǎ) Hɛnnu cɛ kpó xóntɔn cɛ lɛkpó, yɛwu omɛkpó ko gbékɔgo e hwenue un bɛ awǔtu, kpódǎ hwenue azǎn gblé dó mǐ. Bé, omɛ dɛ tíin to mawǔgun mɔn mɛ bo sǎǎn gó-alɔ ná mǐ ya? Mǐ jaalɛ bó?

EV: Filɛ wɛ alɔgó dagbe tlala xɛ mǐ sǎǎn mɔyí ló tíin tɛ, to akpáxwé Wɛndagbe tɔn kléwún éxɛ mɛ. É dɛta ná tito Mawǔ tɔn dó ogbɛ mɔn jí. Mǐ ní nywé, ojǎ étɔn hlán mǐ ma nyí dǎ mǐ ní tíin to ofí to awǔtu mɛ gbá. Mǐ yí éxɛ. Mǐ ní xyǎ, mǐ ní xodɛ nyladónɔ tɔn xɛ mǐ ná mɔ to émɛ to ofí éxɛ, ná mǐ ní bo yíxɛ!

PM: (to oxódǎ kpó awǔvɛ susu kpó) un ma sǎǎn kpéégo... to madógǎn tlala mɛ... (é gbɔ oxódǎ bo go ayímlí ma hwango).

EV: (kpón dǎ é kpoto gbigbo ya) É gbékpo to ogbɛ! Gigo ná Mawǔ. Un wá fí dó ohwéétɔnnu, náǎdó dɛkúnnu Wɛndagbe tɔn ná ɛ. Un ná jó akpáxwé Wɛndagbe tɔn éxɛ dó ofí, amǎ, é ná jɛxɛ dǎ un ní dɛdó, ná nye

nídó yi lá wendagbe ná alíndón dèvo xe to dindón lɛ. (Đoxó kpóaxwá kpó dó otó me ná PM) Mí ná xodɛ ná mì. Mì ní fíln, Jésu we nyí gblǎndó ló. (EV tón sɔn oxwé ló gbe).

PM: (é kpón ɛ, é dɛdó, é wɛn) Yěgegegege

OXOĐDOXOGO TO OGBĚ ĐAXO ME

- Été we jɔ to tito onǔyíwa tɔn éxe me ?
- Bé mì ka ko mɔ kaví bo nyó omɛ dɛlɛ, xe lá wendagbe gbɔn alɔkpa éne me ya?
- Nawɛ wendagbelílázón ló wá nyí dagbe dɔ to nukɔn me?
- Nawɛ mì sɔgǎn zé wendagbelílá sín alɔ éxe jlé dó alɔkpa xe me Jésu wa devízón étɔn gbɔn go dɔ?

Owě wíwé dɛdóxyǎ hézéhézé dɔ Mawǔ nɔ to nukúnpédó omɛ xe to awǔfyésa du lɛ go, bo mǐwulɔsúlédóná kpénukún yě go. Đokpó to onǔ dagbe tlala lɛ, xe ná hɛn mǐ mɔnǔje linlɛn Mawǔ tɔn hlán gbɛtɔ lɛ me, tíln to ogbediɛ Jésu tɔn lɛ me. To ogbediɛ énele me, mǐ mɔ éxe nyí «kpɛví kpéte bo ye ma sɔgǎn dɛkpo» Wɛndagbe tɔn ló. Onǔ éneló je gbawungba hézéhézé, amǎ, é ka sɔ kpácá me.

Ogbediɛ Đaxó ló

OXOĐDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN Lɛ ME

Alíxodóxyǎ lɛ ná onǔhɛnbɔ-awǔtɔ: Mì ní kan akpáxwé ló lɛ dó adǔgote jí. Mì ní byó ogbɛ lɛ, ná yě ní dín bɛkplí owěfɔ lɛ tɔn, bo ná gblǎndó ná oxókanbyó lɛ.

Mì ní xyǎ owěfɔ éxele. Été we nyí onǔ awe xe ye to bíbyó mǐ dɔ mǐ ní basí lɛ ?

Matye 22:36-40

Luku 10:27

Mì ní xyǎ owěfɔ éxele. Owěfɔ énele dɔ đokpó to onǔ awe xe sín oxó mǐ dɔ to aga lɛ me. Đɛtɛ ló we ?

Matye 7:12

Lǎmunu lɛ 13:9

Galátinu lɛ 5:14

OGBEDÍĐÓ

Ogbediɛ awe tɛ lɛ we tíln to bɛkplí tɛntán owěfɔ lɛ tɔn me ?

- Ye ní yíwǎn ná Mawǔ
- Mǐ ní yíwǎn ná nɔzo mǐtɔn lɛ

Ná Jésu, đɛtɛ we nyí đaxó kpéte to ogbediɛ awe lɛ me? (Mì ní gɔxyǎMatye 22:37-38)

- Ye ní yíwǎn ná Mawǔ

Osén ló kpódɔ owěkinkan Mawǔwɛnsagun lɛ tɔn, bɛkplí yɛtɔn tíln to ogbediɛ đokpógéé me, đɛtɛ we?

- Hyɛ ná yíwǎn ná nɔzo towe

Ná miwule tɔn, étɛwútu we Jésu cyán nǎdó bɛ Osén ló kpódɔ owěkinkan Mawǔwɛnsagun lɛ tɔn kplí dó ogbediɛ éneló me?

- Ényí onǔkplǎnví lɛ ma kpéégo bo dɔ ota ná dɔ, onǔ xe mǐ nɔ wa hlán nɔzo mǐtɔn lɛ gblame we mǐ ná dɛ wǎn-yíyí mǐtɔn hlán Mawǔ dóxyǎ te, mì ní gɔwá oxó ló jí to vivɔnu onǔkpínkplǎn ló tɔn.

Ye ní yíwǎn ná nɔzo

OXOĐDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN Lɛ ME

Ye ní xyǎ 1 Jaan 3:17, 1 Jaan 4:20, Jáki 1:27.

- Eté owěfɔ éxele to kpinkplǎn omɛ dóWǎn-yíyí ná nǎzo jí

OXOĐDOXOGO TO OGBĚ ĐAXO ME

Été we kɔn wǎn-yí ná Mawǔ kpó onǔ xe mǐ ná wa dó gbo hudó xe me nɔzo mǐtɔn lɛ te dɔkpɔ?

- Ényí mǐ yíwǎn ná Mawǔ, mǐ nɔ dɛ e dóxyǎ gbɔn wǎn-yíyí mǐtɔn dóhlán nɔzo dali. Ényí mǐ dɔ mǐ yíwǎn ná Mawǔ, amǎ, bo ma ka yíwǎn ná nɔzo mǐtɔn, éne dóxyǎ dɔ mǐ ma yíwǎn ná Mawǔ nǔgbónǔgbó.

Bé ye ka sɔgǎn dɔ mǐmá to wǎn-yíyí Mawǔ tɔn me, ma gɔ-alɔ ná gbɛtɔ lɛ, yě nídó gbo hudó yɛtɔn lɛ ya?

- (Ehéó !)

Bé deví Jéśu tɔn lɛ wɛ mí ná nýí nǔgbónǔgbó, ényí mí ma nɔ ná gblǎndó ná hudó otoví lɛ tɔn lɛ, agbasa tɔn lɛ, kpódɔ gbigbo mɛ tɔn, xɛ nýí nɔzo mítɔn lɛ tɔn lɛ ya ?

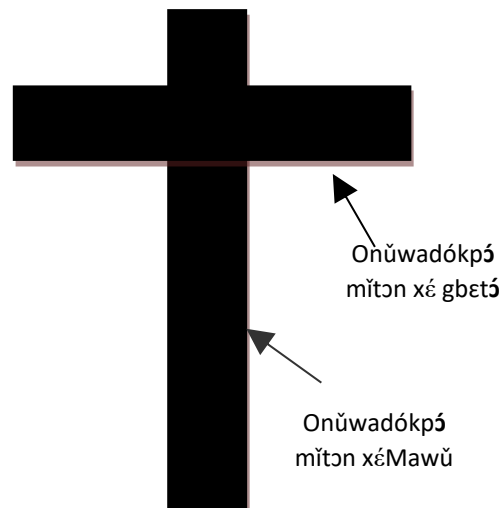
- (Ehéó !) Ényí mí gba olǔ lǎngbá lɛ kpó alǔnkun lɛ kpó tɔn lɛ mɛ kpán, mí ná mɔ hɛzéhézé ɔ, onǔ xɛ mí wa kaví éxɛ mí ma wa dali wɛ yɛ nɔ dó oten ná mí dó. Yɛ ɔ ɔ mí ní ná onǔduɔ yǎwɛ o mɛ xɛ xové to huhu lɛ. To olǔ énelá mɛ, Jéśu to dídóxyá mí hɛzéhézé ɔ, Émi to otekpán ɔ mí ní kpénukún hudó yǎwɛ o mɛ xɛ lédó mí lɛ tɔn go, ényí deví Émitɔn lɛ jánwɛ mí nýí nǔgbó.

Satín

Alixodóxyá lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ: Mì ní ɔ akpajlé satín tɔn ɔokpó dó adǔgote jí, dǐlǎxɛ yɛ to dídóxyá dó.

Yɛ lɛn bo ɔ ɔ ɔ éxɛ tɔn nǎdó gɔ-alɔ ná mí, ná mí nídó flín onǔ titewungbe tlala ɔokpó. Oxu xɛ jlǎxwete to satín lɛ jí, dǔxyá onǔwadókpó mítɔn xɛ Mawǔ wɛ. Énɛ wɛ nýí oxu ɔaxó kpéte lɛ.

Oxu xɛ mlá-ayí lɛ wɛ nýí dǔxyá onǔwadókpó mítɔn xɛ mǐnǔzo lɛ tɔn. Oxu xɛ jlǎxwete lɛ wɛ hɛn éxɛ mlá-ayí lɛ dó ote. To oxu xɛ jlǎxwete lɛ mɛvo, oxu xɛ mlá-ayí lɛ ná hǎjayí. Nǔgbó ka wɛ, é ma nýí to ɔ ɔ éxɛ jí kéǔé wɛ gbá, amǎ, mǎwɛ é te to ogbɛ mítɔn lɛ mɛ gá. Mí tǐn to hudó mɛ ɔ Mawǔ ní go-alɔ ná mí, ná mí nídó tindó onǔwadókpó ɔagbe lɛ (xɛ o mɛ xɛ kpo lɛ).

Mǎnu wɛ nýí nɔzo mítɔn ?

Alixodóxyá lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ: Mì ní xyá otan Samalinu ɔagbe lɛ tɔn : Luku 10 : 30-37, hwenue onǔkplánvɛ lɛ ná to ayihún étɔn ɔ. Mì ní ɔ ayihúndetǎlɛ, ná yǎ nídó nɔ oten o mɛ ɔokpóɔokpó xɛ tǐn to otan lɛ mɛ lɛ tɔn mɛ. O mɛ cyanwɛ wɛ ná jɛxé, ná yɛ nídó ɔ ayihún éné : súnnu 1, ajotá 2, yɛwɛnɔ 1, lǎvikúnkan 1, samalinu 1, jǔnɔyítengán 1.

O mɛ ɔ kanbyá Jéśu ɔ : « Été wɛ nýɛ ɔóná wa dó ɔgǔ ogbɛ madókpodó tɔn ? (« Énɛ wɛ nýí ɔ, nawɛ un ná wa gbɔn dó yɛ Olǎn ? ») Jéśu ɔ ná é ɔ, onǔ awe wɛ jɛxé: yɛ ní yíwǎn ná Mawǔ bo yíwǎn ná nɔzo metɔn. Hwenenu o mɛ lɛ kanbyá é ɔ : « Mǎnu wɛ nýí nɔzo cɛ ? » Jéśu kpintan éxɛ dó ná é gblǎndó.

Mì ní xyá Luku 10 : 25-37.

OXOǔDOXOGO TO OGBÉ ɔAXO Mɛ

- Bé Samalinu ɔagbe lɛ ko nýá o mɛ xɛ to dindlǎn to ayígba lǎǔáyí wɛ ya?
- Nawɛ Samalinu ɔagbe lɛ ka wanǔ gbɔn hwenue é mɔ dáwɛ xɛ yɛ gblé-awǔ ná lɛ? Onǔwiwa étɔn ka gbɔnvo ná o mɛ xɛ kpo lɛ tɔn wɛ ya? Gbɔn na ?
- Nawɛ Samalinu ɔagbe lɛ ɔ wǎn-yíyí étɔn hlán nɔzo dǔxyá gbɔn? É ka basí dó ojǔ jí wɛ ya, kaví é basí húgǎn éxɛ é jɛ ɔ yɛ ní basí?
- Nawɛ otan éxɛ to alǔǔ ná mí dó, ná mí nídó nýá o mɛ xɛ nýí nɔzo mítɔn?
- Été kplán mí wɛ otan éxɛ te kpládó ɔxɛ mí ná wa gbɔn dó ɔ wǎn-yíyí mítɔn dǔxyá nɔzo mítɔn?

Yíyízán

Mì ní flín dóhlán o mɛ xɛ mì nɔ yɛ kpé hwɛhwɛ lɛ. Été wɛ mì sǔgǎn wa ná o mɛ ɔévo

Onǔkpínkplón 4 : Ye ní hwén to onǔ lèkpó me

Linlén titewungbe ló

Jésu yi nukún to onǔ ene me : agbasa me tón, gbigbo me tón, otoví le tón me kpódq ayíxa me tón. Mí sǎ dóná yi nukún to onǔ ene énele me gá, bo dó gǎ-aló ná kplídókpó mǐtón kpódq mawǔgun mǐtón, ná é nídó yi nukún gbón alókpa dǒkpólá me.

Azǎnwanú

1. Alógǎ gbón mimó dali le
 - a. Onǔdóxyǎte «Onǔ xe me Jésu hwén te tón » (dǒkpó ná nǔkplónví dǒkpó)
2. onǔlíláwéma kaví Onǔdóxyǎte wǎwé
3. wǎma kléwúnkléwún xe ye sǎgan té dó onǔlíláwéma jí le kaví dó Onǔdóxyǎte wǎwé jí
4. onǔkpínkplónwéma xe nǔkpínkplónví sǎgǎn yízán
 - a. Luku 2:52 Onǔdóxyǎte

Oxójenukún

OXOǪǪOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LÉ ME

- Été sín hudó me wé oví te sǎn hwenue ye jí i te, káká yije oxwe 18, nǎdó vlón yi kpíkpedó?

Alíxodóxyǎ le ná onǔhenbo-awǔtǎ : Mí ní kan kaví bo dǎ gblǎndó yǎtón le dó adǒgote jí kaví dó wǎma kléwúnkléwún le jí. Ényí yǎ ma dǎ dǒkpó to onǔ ló le me (ye ní kpón kanbyá1 ló to odo), hwenenu, ye ní ná kpóndégo dǒkpó dó gǎ-aló ná yǎ. Kpóndégo : otoví le tón : Bé mí lenqǎ ome éne tíin to hudó hǎnnu dǎ tón kaví ome xe ná yíwǎn ná é dǎ tón me wé ya?

Luku 2:52

Mí ní xyǎ 2 : 52 « Bó Jésu to hwínhwén to nǔnywé-zinzín, otedíqí, kpódq jomyó me, to Mawǔ kpó gbetó le kpó nukún me. » (LSG)

Jésu hwén to alókpa ene me. Dǎté le wé? Oxógbe kpaa té le wé mí sǎgǎn zán dó dǎta ná hwínhwén alókpa ene énele?

• Nǔnywé-zinzín	Nǔnywé-zinzín
• Otedíqí	Agbasa me tón
• Jomyó to Mawǔ nukún me	Gbigbo me tón
• Jomyó to gbetó le nukún me	To otoví le me

Alíxodóxyǎ le ná onǔhenbo-awǔtǎ : Mí ní kan oxógbe hwehwe tón ló le dó onǔdóxyǎte dǎ kaví adǒgote dǎ jí. Mí ní yí onǔdédówǎmají le bo basí dǎdó/bǎkplí awe kaví tito xe ye ko basí to oxójenukún me, bo dǒxyǎ, lǎxe yǎ sǎgbexé dǒkpódǒkpó onǔ xe sín oxó ye ko dǎ to aga le tón.

Tayíqí Jésu, mí dóná yi nukún to onǔ ene énele me. Mí sǎgǎn yí dǒxyǎ Jésu tón zán tayíqí kpóndégo, nǎdó lennú dó lǎxe gbetó le dóná yi nukún gbón jí.

Hwínhwén Jésu tón

OXOǪǪOXOGO TO OGBĚ ĎAXO ME

1. Ninǎme ogbe tón xe nyí agbasa tón kaví onǔmǎzán té le me wé Jésu hwén te : Jésu ka yi owǎxǎme aǎǎǎanu tón wé? Omyǎ ka tíin to oxwé étón gbe wé? Jésu ka tindó onǔduqú ganjí? Éwǎ ka nyó owǎxyǎ bo nyó owǎkan? Éwǎ ka tindó omejitó xe yíwǎn ná é le ya?

- *Wamamɔɔ hɛnnu mɛ wɛ Jɛsu hwɛn tɛ. Ahwannɛ awe wɛ yɛ dɔ basɪ onũnɪnɔ. (Ye nɪ kpɔn Luku 2:24 kpɔ owɛ Lɛvikũnkan lɛ tɔn 12 : 8).*
 - *Ɛwɔ ka tindɔ onũduɔu titewungbe. Otɔ ɛtɔn tindɔ azɔn to alɔnu, bo ka sɔ tindɔ hɛnnu xɛ yɪwɔn nɔ ɛ.*
2. Bé Jɛsu ka tindɔonũtindɔ xɛ jɛxɛ lɛ, nɔdɔ yɪ tito Mawũ tɔn wa dɔ ogbɛ Ɛdɛ tɔn jí ya? Mɪ nɪ gba gblɔndɔ mɪtɔn dɔxyɔ.
 - *Jaan 17:4 to dɪdɔ nɔ mɪ dɔ Jɛsu dɔnuna azɔn xɛ Mawũ byɔ ɛ dɔ nɪ wa. Ɛwɔ sɔgɔn kpɛɛgo bo kplɔ onũnyawlɛ Ɛtɔn.*
 3. Adɔkun osɔxa tɛ wɛ jɛxɛ nɔ ye nɪdɔ yɪ linlen Mawũ tɔn lɛ wa?
 - *Wamamɔɔ wɛ Jɛsu nyɪ, amɔ, Ɛwɔ ka kpɛɛgo bo yɪ linlen Mawũ tɔn lɛ wa dɔ ogbɛ Ɛdɛ tɔn jí.*
 4. Jɛsu hwɛn to onũ ɛnɛ mɛ. Bé, mɪ sɔgɔn gɔ-alɔ nɔ omɛ xɛ kpo lɛ nɔdɔ hwɛn to onũ ɛnɛlɛ mɛ ya? Gbɔn na?
 - *Ɛɛn, onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ to kpɔndɛgoxe mɪ sɔgɔn yɪzɔn dɔ gɔ-alɔ nɔ omɛ xɛ kpo lɛ nɔ mɪ*
 - *Ye nɪ hwɛn to onũ ɛnɛ ɛnɛ lɛ mɛ nyɪonũ dɛ xɛ nɔ du ojlɛ kpɛdɛ.*
 5. Bé hwɪnhwɛn Jɛsu tɔn ka nyɪ bibasɪ haɔkpɔlɔ wɛ ya, kavɪ onũ dɛ wɛ ɛ nyɪ bo nyɪ bibasɪ dɛdɛ?
 - *Hwɪnhwɛn Jɛsu tɔn, onũ dɛ wɛ ɛ nyɪbo nyɪ bibasɪ to oxwe 30 mɛ mɔ!*
 6. Ɛnyɪ nukɔn-yɪyɪ Jɛsu tɔn nyɪ onũ dɛ xɛ xɔ oxwe susu, ojlɛ nemú wɛ ɛ nɔ xɔ nɔ omɛ dɛvo lɛ, nɔ yɛ nɪdɔ yɪ nukɔn? Bé ojlɛ nemú mɛ wɛ mɪ dɔnɔ tɪin to gbesɪsɔmete, nɔdɔ xokan nɔ nukɔn-yɪyɪ omɛ xɛ kpo lɛ tɔn?
 - *Nɔ gbɛtɔ lɛ nɪdɔ yɪ nukɔn, ɛ nɔ du ojlɛ dɛ. Nũgbɔnũgbɔ, ɛnyɪ mɪ jlɔ nɔ gɔ-alɔ nɔ yɛ, nɔ yɛ nɪdɔ yɪ nukɔn, mɪ dɔnɔ to gbesɪsɔmɛ, nɔdɔ xokan nɔ ogan susu, xɔ oxwe susu.*

Yɪyɪzɔn dɔ ogbɛ mɪtɔn titi go

Mɪ dɔnɔ, ɛ ma nyɪ nɔ yɪ nukɔn to onũ ɛnɛ lɔlɛ mɛ, dɪlɛxɛ Jɛsu basɪ gbɔn kɛdɛ wɛ gbá. Amɔ, mɪ sɔ dɔnɔ gɔ-alɔ nɔ omɛ xɛ kpo lɛ, nɔ yɛ nɪdɔ yɪ nukɔn to onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ mɛ gɔ.

Alixodóxyɔ lɛ nɔ onũhenbo-awũtɔ: Mɪ nɪ nɔ omɛ dɔkpɔdɔkpɔ oyeyídówɛmajɪ adɔgote xɛ tɪin to Luku 2:52mɛ tɔn (**ONũ NUKÚNMɔ Lɛ**). Ɛnyɪ mɪ ma tindɔ adɔgote lɔ lɛ to alɔnu, mɪ nɪ dɛ ɛ dɔ adɔgote jí, bo onũkplɔnvɪ lɛ sɔgɔn gɔ ɛ dɛ dɔ wɛma jí, nɔ zɪnzɔn yɛtɔn titi.

Mɪ nɪ kannũ gɔ adɔgote ɛxelɔ mɛ, jenukɔn, kpɔ kpɔndɛgo xɛ kan dɛxɛ mɪ nɔ sɔgɔn wa gbɔn, nɔ mɪdɛ titi dɔ hwɛn to onũ ɛnɛlɛ dɔkpɔdɔkpɔ mɛ, bo nɔ nɔ adɔgbígɔbɔ omɛ hɛnnu mɪtɔn tɔn lɛ, mawũgun mɪtɔn tɔn lɛ, kpɔdɔ kplídɔkpɔ mɪtɔn tɔn lɛ, nɔdɔ yɪ nukɔn to onũ ɛnɛlɛ mɛ.

Mɪ nɪ nɔ flɪn mɪdɛ dɔ...

- Mɪ nɪ cyɔn onũwiwa dɛ xɛ ye sɔgɔn yɪ wa to osɛ dɔkpɔ mɛ. Ɛnyɪ mɪ cyɔn onũ dɛ xɛ klɔ tlala, ɛ nɔ vé-awũ nɔ ye nɪdɔ dɔnuna, bo ɛnɛ nɔ dɔn awakankúkú wá. Mɪ nɪ cyɔn onũ dɛ, xɛ nyɪ kpɛvɪ bo ma syɛn, nɔ ɛ nɪdɔ sɔgɔn kpa mɪ. Ɛnɛgɔdɔ, mɪ sɔgɔn cyɔn onũwiwa dɛvo to osɛ xɛ nɔ bɔdɔ ɛ go mɛ.
- Ye nɪ cyɔn onũwiwa dɛ, xɛ mɪ ma ko to wiwa.

Ogbɛxɛ ma yɪ nukɔn to nyɔxyɔ-nyɔkan mɛ lɛ – ɛnyɪ ɛ vé-awũ nɔ ogbɛ lɔ nɔdɔ kannũ gɔ adɔgote lɔ, hwenɛnu, ye nɪ bo gbɔ bo dɔxɔ dɔ onũ ɛxɛlɛ kɛdɛ go:

- Mɪ nɪ bo lennũ hlɔn alɔkpa xɛ mɛ mɪ sɔgɔn hwɛn gbɔn to onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ mɛ. Onũ tɛ lɛ wɛ mɪ ma ko to bibasɪ?
- Mɪ nɪ bo lennũ hlɔn hɛnnu mɪtɔn titi. Bé ɛ to hwɪnhwɛn to onũ ɛnɛlɛ mɛ ya? Bé onũ dɛ ka tɪin bo mɪ sɔgɔn wa, dɔ gɔ-alɔ nɔ hɛnnu mɪtɔn, kavɪ hɛnnumɛ mɪtɔn dɛ, nɔ ɛ nɪdɔ hwɛn to onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ dɔkpɔ mɛ ya?
- Mɪ nɪ bo lennũ hlɔn mawũgun mɪtɔn. Bé, omɛ dɛ ka tɪin to mawũgun mɪtɔn mɛ, bo mɪ sɔgɔn gɔ-alɔ nɔ, nɔ ɛ nɪ dɔ hwɛn to onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ dɔkpɔ mɛ ya? Ɛtɛ ka wɛ mɪ sɔgɔn wa?
- Mɪ nɪ bo lennũ hlɔn kplídɔkpɔ mɪtɔn. Bé, omɛ dɛ ka tɪin to kplídɔkpɔ mɪtɔn mɛ, bo mɪ sɔgɔn gɔ-alɔ nɔ, nɔ ɛ nɪ dɔ hwɛn to onũ ɛnɛ ɛnɛlɛ dɔkpɔ mɛ ya? Ɛtɛ ka wɛ mɪ sɔgɔn wa?

Mɪ nɪ hɛn ofɪ xɛ kpo to adɔgote lɔ mɛ gɔnɔ linlen dɛlɛ, nɔdɔgɔ-alɔ nɔ hɛnnu mɪtɔn, mawũgun kpɔdɔ kplídɔkpɔ mɪtɔn, nɔdɔ hwɛn to onũ xɛ mɛ Jɛsu hwɛn tɛ lɛ mɛ.

Alixodóxyă le ná onŭhenbo-awŭtŭ : Mì ní ná onŭkplńví le, ojľě susu nădó lentamekpń. É to vŭvê me ɖo, yě ní mɔ ojľě dó mɔ linlen ɖagbe le, hŭgăń ɖo yě ní nɔ hwlěndó jí, nădó ténkpń dó linlen títán xe ná wá ayixa me ná yě go.

Hwenu yě ɖónuná, mì ní byó ojľěɖagbenɔ le, nădó má linlen yětɔn le xě onŭkplńví le (ogbě lŭ). Mì ní kanbyó onŭkplńví le, ényí ofí ɖé tŭn to éme, bo é vě-awŭ ná ye nídó mɔ kpńndégo le, kpóɖo ná mì ní dŭndoná ényí ogbě lŭ sɔgăń lentamekpń to okpóme kpládó kpńndégo ɖagbe ɖéle (ényí ojľě ma tŭn vonɖé, ná ome ɖokpóɖokpó nídó ɖónuná, mì ní ná adɔgbígbo onŭkplńví le, ná yě nídó dlěń-afɔ ná to oxwé gbe)

Onŭ xe tɔn we	Onŭ xe me Jėsu hwėn te le			
Hwŭnhwėn lŭ	Nŭnywě-zinzin	Agbasa metɔn	Gbigbo me tɔn	Otoví le tɔn
 <p>Ná meɖě titi</p>	Ye ní xyă owě kaví owěkinkan ɖé dó onŭ xe ye jló ná nywě jídógó?	Ye ní yí dlŭ ná ojľě dindɛn	Ye ní nɔ yí okľěhwenu dá dó nɔ go dó gđo ná - dó nɔ yí ojľě lŭ dó nɔ xodě	Ye ní dó adɔgbígboxó ɖé hlán xóntɔn ɖé
 <p>Hěnnu</p>	Ye ní ɖoxó dó oxó go, un ní yí olđ awe zán xě hěnnu ce	Ye ní kló onŭɖuɖukpánu le to onŭɖuɖu gódo	Un ní nɔ hen hennu ce byó otamegbakpń me égběsɔ-égběsɔ	Ye ní kplăń asú kaví asi metɔn yi « ɖěkpé » ɖé (ma kplăń yɔkpó le)
 <p>Mawŭgun</p>	To atezángbe, ye nígbatamekpń dó okplń xe ye yí to oklŭnczán -gbe jí	Ye ní jlă alixo xe gbɔn sinsenxɔ lŭ nukɔn ɖó	Égběsɔ-égběsɔ, ye ní nɔ xodě ná ľěngbóxótŭ le kpóɖo ome xóxó mawŭgun tɔn le	Mí ní ylŭ mawŭ - gunví alɔkpa -lɔkpa le dó oxwé mŭtɔn gbe, nădó nu osin myăwú
 <p>Kplídókpó</p>	Ye ní ɖoxó dó tuklá kplídókpó lŭ tɔn le go xě ogăń kplídókpó lŭ tɔn	Ye ní bě ogbŭ xe ľédó ofí éne le	Mí ní nɔ ylŭ okómenu le wá oxwé mŭtɔn gbe to Jɔgbexwe me	Ye ní xo bólu afɔyídógbá xě yɔkpó okóme tɔn le

Otaɖónáxó

OXOĐDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME (OME 2-3)

To ogbě ome 2-3 tɔn me (é ní ma hŭgăń ome 3 blóo), mì ní má onŭ ɖokpó akan xe mì ná dókpa nădó basí tɔn. Mì ní nɔ xodě ná mŭńzo le, ná Mawŭ ní ná mŭ xúhlń, ná mì nídó ɖe okpa xe mŭdó.

Onǔkpínkplón 5 : Mawǔ jló ná mawǔgun ní to gbesisome nǎdó góalóná omé

Linlen titewungbe ló

Mawǔgun tíin ná yíwǎn ná kplídókpó étón gbón onǔwiwa déle dali, titewungbe, gbón hudó le didegbo ná wamamɔ́nɔ́ le dali.

Azǎnwánú

1. wěma kpéwúnkpéwún awe ná ogbě omé ene tón dọkpódọkpó, .
2. Alógó gbón mimó dali
 - a. Tito xe zyǎn alógó le - oye dọkpó ná ogbě dọkpódọkpó
3. Nǔkpínkplónwíwéma xe ye sọgǎn yízlán
 - a. Tito xe zyǎn alógó le

Oxójenukɔ́n

OXOĐDĐOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME (OMÉ 4)

Mì ní tò mawǔgun mǐtɔ́n sín onǔwiwa lẹkpó (ényí é ná jexé, mì ní basí dǔxyá onǔwiwa dọkpódọkpó tɔ́n)

Alixodóxyǎ le ná onǔhenbo-awǔtǎ: hwenue mì ko tò gódo, mì ní byǎ ogbě ló le, ná yě ní gbón tito éneló jí, bo dóxyǎ, ényí ye len bo de onǔwiwa ló tǎn ná omé xe tíin to mawǔgun me le kaví ná yěwu omé xe ma tíin to mawǔgun dé me le we ya. Nemú ka we tíin to omé énele dọkpódọkpó me? Énegódo, mì ní tò onǔwiwa xe kan wamamɔ́ le kpódọ agbǎtǎnɔ́ le. Nemú we tíin?

OXOĐDĐOXOGO TO OGBĚĐAXO ME

1. Été len we kplídókpó mawǔgun tón ló menu le te?
2. Été len we kplídókpóló menu le te dó onǔwiwa mawǔgun ló tón le go?
3. Été len we kplídókpó ló menu le te kpládó klístixodótólé?
4. Bé kplídókpó ló menu le jló ná nɔ́ wá mawǔgun me ya, kaví mì dóná nɔ́ yló yě hwě we?
5. Nawé kplídókpó ló menu le ná wanǔ gbón, ényí mawǔgun ma sǎ ná wá tíin to kplídókpó ló me ba?
6. Bé, mì ka lendọ onǔ éne nyó to Mawǔ nukún me we ya?

Owě Ésayí tɔ́n 58

Ézayí kanwě hlán izlayeliví le, xe nyí otogun dedóvo Mawǔ tɔ́n. Kpóndégo dé we yě nyí ná Mawǔgun to égbéxe.

Mì ní xyǎ Ézayí 58 : 1-10 bo dọxó dó kanbyó éxe le jí :

- Été we gbetó le ko nɔ́ wa dáyí?
- Nawé Mawǔ wá wa gbón dóhlán gbetó énele?
- Étéwútu we Mawǔ ka wanǔ gbón mǎ?

OXOĐDĐOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME (OMÉ 4-5)

Mì ní byǎ ogbě dọkpódọkpó nǎdó dọ akpáxwé éxe dó kléwúnme, gbón dide dali kaví gbón oxógbe dali. Hwenue ogbě dọkpódọkpó ná ko zéxwé, akpáxwé éxelódídọ dó kléwúnme étón gódo, mì ní byǎ é, nǎdó dọ onǔ xe é len dó onǔ xe akpáxwé éxe nyí ná Mawǔgun égbéxe tón jí.

Xwlakó kpó hínhón kpó

OXOĐDĐOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME KAVÍTO OGBĚĐAXO ME

Ye ní xyǎ Matye 5:13.

- Été le we ye sọgǎn yí xwlakó dó wa ?

- *Ye no yi i zán dó no súnsún onũzínzán dèle, é no zón bo yě ma no nyo, bo no hen onũ dótán.*
- Étéwútu we Jésu ka ɔ ɔ klístixodótɔ le nyí « xwlakó ayígba tɔn » ?
 - *Mĩ dóná dó zínzín ɔagbe dó awa xe jí mĩ te le jí. Mĩ dóná hen-yi ofí lɔ le, zínzín xe no le onũ wé bo ma ná ɔikěná kplídókpó gbetɔ le tɔn xe me mĩ te ní gblé. Éne we nyí ɔ, mĩ dóná basí, ná kplídókpó mĩtɔn le ní sɔ sɔgbexé linlen Mawũ tɔn le húgǎn, é ní ma nyí dèvo blóo.*
 - *Ɖilèxe xwlakó kpeví dè ko kpé nǎdó ɔyɔ otɔn ná onũɔuɔu le dó, klístixodótɔ dèle kéde sɔgǎn dó zínzín ɔaxóto kplídókpó lɔ me.*

Mì ní xyǎ Matye 5 : 14-16.

- Nawe mĩ sɔgǎn wa gbɔn dó sɔ go hínhón ná ?
 - *Gbɔn azǎn ɔagbe le wiwa dali.*
- Onudídó té we dóná nyí azǎn ɔagbe énele tɔn ?
 - *Otɔ mĩtɔn xe tĩn to olɔn le me we mɔ gigo yí.*

Otan xe nyí xwlakó kpó hínhón kpó tɔn le

OXOƉƉOXOGO TO OGBĚ ƉAXO ME

Mì ní xyǎ otan 1 : Otewu (Sali) le ná wamamɔnɔ le

Mawũgun dè sín ome le no mɔ yèdele dó no mɔ sinsen dè, xe hwehú bo ye to oya sá ná sín ome le. Yè no to obũɔi nǎdó no yí devízón wa ma tĩn to kplídókpó klístixodótɔ tɔn me. Hwenu yè se ɔ émi dóná ɔe wǎn-yíyí Klísti tɔn dóxyǎ kplídókpó lɔ kpókó gódo, lěngbóxótɔ ná adɔgbígbó nyǎnu mawũgun tɔn le nǎdó dínmɔ to kplídókpó lɔ me, to ose xe ná bɔdègo me, hudó alokpavo le. To azǎn-yíwa ose xe bɔdègo lɔ tɔn hwenu, nyǎnu le ɔ ɔ, yè mɔ nyǎnu wyawe Endi yígbajínu dèle, bo otewu (Sali) ɔkpó akan jánwe ɔkpóɔkpó yètɔn tindó. To akpáxwé ayíhón me tɔn éne wájí, yǔzo no tĩn, bo é no jexé ɔ ye ní no nyà otewu le égbéso-égbéso. Éne we nyí ɔ nyǎnu xe ma tindó hú otewu ɔkpó akan, dóná no oxo glɔ kákáje hwenu otewu éton lɔ ná xú te, to hwenu é nyà avo gódo. Lěngbóxótɔ kanbyɔ ɔ, bɛ nyǎnu dèle tĩn to mawũgun lɔ me, xe tindó é hwe gbáwú, otewu atɔn, bo tĩn to gbesisɔme, nǎdó ná otewu ɔkpóɔkpó nyǎnu Endi yígbajínu énele xe ma tindó hú ɔkpó akan le ya.

Nyǎnu susu nyí ojłɔɔagbenɔ nǎdó hen hudó xe sín oxó ye ɔ énele gbɔ. To ose xe bɔdègo lɔ me, mawũgun lɔ sín nyǎnu le, xo-afɔ dó nyǎnu xe ma tindó hú otewu ɔkpó akan lɔ le sín oxwé le gbe, bo ná yè otewu ɔkpóɔkpó. Avovo nyǎnu Indi yígbajínu lɔle dó onũwiwa éne go sɔmɔ bo, yè byɔ nyǎnu klístixodótɔ le ɔ yè ní xode ná émi. Nyǎnu Indi yígbajínu lɔ le dèle tĩn to oxo, bo byɔ oɔe ná oví xe ná jì yè te le.

Mì ní xyǎ otan 2 : Osin ná kplídókpó lɔ

To awa dè jí, otoví le tĩn to hudó osin tɔn me titewungbe. Hwenu yè se ɔ Mawũ jló ɔ mawũgun yètɔn ní yí azǎn éne wa ná kplídókpó yètɔn, nukontɔ mawũgun lɔ tɔn le yí ogbeta nǎdó nyó onũ xe yèwulɔsú titi le sɔgǎn wa dó mɔ onu ná osin sín tuklá éne. Yè mɔ ofí xe yè sɔgǎn yi xáya azǎnwanú le te, nǎdó yí alɔ dó kun odoto le. To bíbème, ome le gbé linlen énelɔ dó ayí, to linlen me ɔ, to nũgbó dè me, ofí xe osin ná te lɔ ná sisó gbáwú. Góná éne, ényí é ka sɔgǎn nyí bibasí, étéwútu ka we ye ma ka ko ténkpón to xóxóɔyí?

Gancó, nukontɔ mawũgun lɔ tɔn le yí ogbeta nǎdó ténkpón. Yè xáya agbǎ ogan-yuu tɔn xe ye sɔgǎn go nyé ɔkpó, ada-enesɔzěnnɔ, ada ɔkpóɔkpó ɔite ná awagba ɔkpó kpó klílí ɔkpó kpó, yè bo bɛ yè wá kplídókpó lɔ me, bo je odo kun jí, dó agɔsú dè me, to mawũgun lɔ sín ayígba jí. Hwenu yè kun kákáyí awagba wyene mɔ, yè mɔ osin bo yè jayǎ titewungbe ná éne tɔn wútu. Kplídókpó lɔ menu xe ma no wá mawũgun lɔme le sín xome mahun. Yè lendɔ mawũgun lɔ sín ome le ná yí osin lɔ kpéte hen ná yèdele kéde we sín. Amɔ, é ma yi gbɔn mɔ, mawũgun lɔ zéxwé ome kpókó to kplídókpó lɔ me, ɔ yè ní má dóná ɔaxó Mawũ tɔn éne.

To ojłé dè gódo, kplídókpó ogletoxo me tɔn xe lédó yè le sín nukontɔ le byɔ alɔgú mawũgun lɔ sín nukontɔ le tɔn, nǎdó kun odoto le dó awa dèvo le jí to kplídókpó lɔ me. Mawũgun lɔ ka yígbe dó ganjí. To oxwe ɔkpó mɔ gódo, ye yí alɔ dó kun odoto fɔtɔn, bo ɔkpó sisó húgǎnawagba 24 yi awagba 25.

Ná mawũgun lɔde wǎn-yíyí Mawũ tɔn dóxyǎ kplídókpó lɔ wútu, awũjí kplídókpó lɔ sín ome le sɔmɔ bo, hwenu mawũgun lɔ wá byɔ yè ɔyè ní wa se wǎn-yíyí Mawũ tɔn sín owen, sinsenxo lɔ me gó. Yèwu ome xe wá le dín ná mɔnũje onũ me, bo sɔ jló ná mɔdoná onũ susu kpládó Mawũ kpóɔ otogun xe hen yè mɔ osin lɔ.

OXOƉƉOXOGO TO OGBĚ ƉAXO ME

- Été we mawũgun énele basí?

- Bé adokunno we mawũgun énele ka nyí ya?
- Onũtindó té le we yě ka yízán?
- Étéwútu we yě ka wanũ gbɔn mǎ?
- Zĩnzín té ka we azɔn yětɔn le ka tindó?

Lěngbó le kpó alũnkun le kpó - Matye 25:31-46

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚ ƆAXO ME

Alixodóxyǎ le ná onũhenbo-awũtǎ : Mì ní gó-alo ná onũkplɔnville nǎdó mɔnũje éme ɔɔ, to akpáxwé éxe me, onũ xe nyí agbasa tɔn le jí we ye ɔɔxódó tawun. Jésu ma ɔɔ ɔɔmɔɔ : « Xové hu mi bo mì ná mi owě » nêkavĩ « Nye to dotôxwé bo mì ɔɔ yewexó le dó okan jí bo ɔɔhlán mi » nê. Onu agbasa tɔn le we ye mɔ ná hudó agbasa tɔn le.

Mì ní xyǎ Matye 25:31-46.

1. Ovgbingbɔn té we tĩn to lěngbó le kpó alũnkun le kpó céncɛn?
2. Onũ alokpa té le we lěngbó le wa? Onũ gbigbo me tɔn le we ya kavĩ agbasa tɔn le?
3. Hwla nemú we mawũgun mĩtɔn wazɔn alokpa énewunko xe sín oxó Jésu ɔɔ le?
4. Été we mì len dó zĩnzín xe yě sɔgǎn dó dó kplídókpó mĩtɔn jí, ényí mawũgun mĩtɔn sín ome lekpo wazɔn mǎwunko le?
 - Yě ná ɔɔ linlen ɔagbe dó mawũgun go.
 - Ninɔme yětɔn le tɔn to ogbe me ná nyó húgǎn ɔěxe yě te.
 - Yě ná só ɔɔ ojlo nǎdó mɔnũje Mawũ go húgǎn mǎ.

Nawe ye sɔgǎn nyí onũdewanú ná ome xe kpo le ɔɔ

ONŨYIWA TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

Alixodóxyǎ le ná onũhenbo-awũtǎ: Mì ní lentamekpɔn dó lěxe mawũgun sɔgǎn gó-alo ná ome gbɔn to ninɔme éxele ɔɔkpóɔkpó me gbɔn jí : ome xe xové to huhu, ome xe ově to xúxú, ome xe to gokló, ome xe ma tindó adǎten, ome xe to awũtuje, ome xe to ogan me. Mì ní zán ate ló dó ɔɔdóxyǎ, lěxe ye sɔgǎn nyí onũdewanú gbɔn, nǎdó gó-alo, ná ye nídó kan onũ gó ate xe to odo ja éxe dókpó **(ONŨ NUKÚNMɔ LE)**.

Hudó	Nawe mawũgun sɔgǎn gó-alo ná ome gbɔn
Xové 	
Oněxúme 	
Gokló 	
Maɔó adǎten 	
To awũtuje 	
Tĩn to ogankpá me 	

Onǔkpínkplón 6 : Hudó xe mǐ sǎgǎn hengbo le

Linlen titewungbe ló

Mawǔ jló dǎ mǐ ní nǎ mǎ onu ná tuklá alǎkpa kpókpo xe me kplídókpo mǐton le ná nǎ byó. Linlen ɔagbe le we Éwo dǎ hlán kplídókpo mǐton le.

Azǎnwanú

1. ONUKPLÓNVÍWÉMA

- Lěngbóxótó Wǎngi (oyeyídówěmají dǎkpó ná ome dǎkpó)
- Kpónǎdégó (oyeyídówěmají dǎkpó ná ogbédǎkpó)

Onǔmimo LěngbóxótóWǎngi tǎn

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚ ƆAXO ME

Alixodóxyǎ le ná onǔhenbo-awǔtǎ : Mì ní ɔetaná ná onǔkplónví le dǎ émiwule ná kpintan ɔé. Hwenue yě ka ná ɔótó e gódo, yě ɔóná ɔótó gblǎndó ná oxókanbyǎ xe ja to odo éxele

- Tuklá té le mǎ we kplídókpo LěngbóxótóWǎngi tǎn te? Mì ní tò tuklá ló le dǎ alǎkpa ene éxele jí : gbigbo me tǎn, otoví le tǎn, agbasa me tǎn, ayixa me tǎn.
- Linlen té we Mawǔ ka ko ɔó dǎhlán kplídókpo éneló? Mì ní gba tuklá xe ye mǎ ló le dǎkpódǎkpó me kpón, bo só gbakpón, onu xe ye ná mǎ ná bo Jésu zéxwélé le.
- Été Jésu ka byó dǎ LěngbóxótóWǎngi ní basí?

Mì ní xyǎ otan LěngbóxótóWǎngi tǎn.

To okó wamamɔnɔ tlala otoxó ɔaxó ɔé me, lěngbóxótó ɔé tíin bo nǎ nyí Wǎngi. Wong ka jlǎ ayí me ɔó to ofí ɔé, é ma ko den to kplídókpo éneló me, nǎdó syǎ ná oylǎ Mawǔ tǎn, bo ɔó mawǔgun dǎkpó ayí ɔó ofí éne. Mawǔgun ló hwe, é ma nyí húgǎn ome kandé, bo nyǎnu le kpó yǎkpó le kpó su to yě me. Oylǎ awe xodó we Wǎngika te. É to azǎn ɔéwo wa nǎdó nǎ mǎ onu ná hudó asi étǎn kpó oví yětǎn awe le kpó tǎn le. Góná éne, é to bibasí ɔó ɔéxe é kpéégo ɔó, nǎdó kpénukún yǐseno le sín agun étǎn kpéví ló go.

To gbedǎkpó, ɔiléxe é ko nǎ basí ɔó, é fǎn, oganxixo dǎkpó hwěkpó ayí nídó hǎn, nǎdó nǎ xé Mawǔ ná ojlé ɔé. Hwenue é sónnú kpó gódo, é ɔidí byǎ gǎdo ná xomegbovo xe gbo oxonu dǎkpó ló ɔó awe. Asi étǎn kpó oví étǎn lekpo gbéto amlǎdǎ. É tá omyǎgbán étǎn xe nǎ zǎn yovómi ló bo je owé wíwé étǎn xyǎ jí. To afǎnnu éne, owé Ézayí tǎn, ota étǎn 58 xyǎ we é te. Hwenue é to owé ló xyǎ, é to axwágbe Mawǔ tǎn se, xe to sinsen alǎkpa xe Éwo jló sín oxódǎ.

«Onubíblá xe nǎ hunxome ná mi lóɔye : Cun gedé oka tǎn le, Tún okan omezánvún tǎn le, Hen ome xe ye to oya sá ná le je yéde kannu, Kpódǎ ná ye ní já okan ná zége alǎkpa kpókpo ; Mǎ onǔduɔu towe xé ome xe to xové, Bo yí wamamɔnɔ xe ma tindó adǎten le ɔó oxwé towe gbe ; Ényí hye mǎ ome xe to gokló, cyón avo ná é, Kpódǎ a ɔéko sǎn nzo towe go blóo. » (Lsg)

É glóWǎngi nǎdó kpoto owé ló xyǎ. Ayixa étǎn to avunxo xé é. Nawe wamamɔnɔ le sín onǔ ná hen-ahún ná Mawǔ somǎ ɔó, hwenue éwo Wǎngi tíin to wamamɔnɔ nyínyí kpódǎ awǔfyésa xe to ayixa me henwlǎ ná é me? É nyí lěxená kplídókpo étǎn sín ome le nǎ to okanxo ɔóto hwepókponú nǎdó gbé mǎ onǔ ɔé ɔú ɔó nǎ ogbe. Ye to oya sá ná yě nǔgbónǔgbó. É ma nǎ bo-awǔ ná éwólǎsú, LěngbóxótóWǎngi nǎdó nǎ mǎ onǔduɔu ná hěnnu étǎn, bo hwéhwe é ma nǎ tindó akwé to alonu nǎdóno xo amasin le ná hěnnu étǎn. Wong wá lendǎ : « Fye we Mawǔ ka te ? Nawe akpáxwé éxe ka sǎgǎn yi xé hudó kplǎnkplǎn xe to tintón to kplídókpo éxe me ɔó? »

Hwenue linlen énele to ayixa me henwlǎ ná é, ome ɔé xúxú ohon dǎdǎ. Wǎngi lendǎ « Měnu ka we é ná nyí to afǎnnu dǎdǎ éxe? ». É yi ohon ló kon bo kanbyǎdǎdǎ : « Měnu we? » Ogbe ló ɔó to awa jí dǎn ɔó : « Wǎngi, Jésu we! » Wǎngi kanbyǎɔó « Měnu? ». Ogbe ló gblǎndǎ « Nye Jésu we », Wǎngi sǎdǎ « Ehé, měnu we mǐ nyí nǔgbónǔgbó? ». Ogbe ló só yígbe hwla dǎkpó dógǎdǎ, « Wong, nye Jésu we. Nye wá, ɔó un se axwágbe ayixa towe me tǎn. Un jló dǎ hye ní dǎ onǔ xe to ayixa me gbadó ná we ná mi. »

Ogbe l3 jl3 n3 tayiḡi nḡgb3. W3ngi l3 oh3ngl3n3 l3 d3d3 bo hun oh3n l3. Zĩflu gb3 d3 to gbawungba, b3 Wong ma m3 h3 oye gb3t3 t3n d3, xe ka tayiḡi Om3 xe 3 l3nd3 3 nyi J3su l3 t3n. Wong d3 « Oklũn3, byḡ ox3 m3 ». Om3 l3d3 « W3ngi, eh3o, awanũ. Un jl3 d3 hye ni hen mi dlũ gb3n kplĩd3kp3 mĩt3n l3 m3, n3 hye ni d3 onũ xe to ayixa m3 henwlũ n3 we l3 xy3 mi. » W3ngi xe gb3kpo to avovivo m3, ka yĩgb3 n3d3 basĩ, amḡ, 3 n3 avase J3su, bo d3 n3 3 d3 : « ayixa w3 mĩ n3d3 zĩnz3nlin. Jĩkun to jija to ojĩ 3xele m3 tawun, b3 ogb3 ka s3 su to ayĩgba. Adado ma su to kplĩd3kp3 mĩt3n m3 von3d3. »

Hwenu y3 to z3nlinzin gb3n ok3 wamam3n3 l3 sĩn alixovũ l3 jĩ, Wongito oxw3 xe go ze y3 te l3 sĩn otan l3 kpĩn n3 J3su. « Ny3nu d3 xe n3 to agbasa 3t3n sa n3d3 n3 onũduḡu ovĩ 3t3n l3 w3 tĩn to 3xe m3. To okĩx3 xe b3d3go m3, asũ ahannumũn3n3 d3 w3 tĩn, bo n3 to asi 3t3n kp3 ovĩ 3t3n l3 kp3 xo, to hwed3kp3kp3nu xe 3 nu ahan mũ, hwew3 w3 3 ka n3 nu mũ. Fil3 w3 nyi ok3meg3n sĩn oxw3 gbe, d3we om3blũt3 d3 w3, bo ko d3n akw3 gb3n am3xw3, 3 ka ko d3kpa d3 3mi n3 d3n om3ḡ w3 kplĩd3kp3 l3 m3, amḡ, 3 z3n akw3 l3 kp3kp3 d3 nu ahan bo xo t3t3. »

Y3 ze ayĩgba tata d3 go to kplĩd3kp3 l3 c3nc3n. Ojĩkp3 m3 kplĩd3kp3 l3 t3n w3 ayĩgba tata 3ne ko d3n3 nyi, amḡ, 3 g3n3 ogb3 w3nw3n l3 kp3 ajaka l3 kp3 xe n3 to wezund3 gb3n ofĩ kp3kp3. W3ngi to okĩx3 d3 d3xy3 to os3vũ l3sĩn ada m3 bo d3 « A m3 oxw3 3xe? » « Ny3nu d3 kp3 ovĩ 3t3n 3ne l3 kp3 w3 n3 n3 3m3. Ox3ta ox3 l3 t3n n3 kun osĩn gb3n ofĩ susu. Wamam3n3 tlala w3 y3. Y3 ma n3 m3 onũ du von3d3, av3 ma to y3 sĩ s3mḡ d3, b3 awũtuje j3nw3 y3 n3 te bla nyi to az3n l3kp3 gbe. To hwenu, d3we awe l3 l3 yi je os3vũ xe jĩ kplĩd3kp3 l3 te t3. W3ngi dl3n-al3 hl3n ofĩ d3 to ol3. « To odo ofĩ 3ne tl3l3, w3 ny3nu l3 kp3 y3kp3 l3 kp3 n3 yi yĩ osĩn te. Osĩn yĩten d3 ma s3 tĩn to kplĩd3kp3 3xe m3. »

W3ngi ko to awũwl3 n3d3 l3d3 to ag3sũ alixovũ t3n d3 m3, bo je avĩgbe l3 se jĩ. 3 kp3n awa xe jĩ avĩgbe l3 l3 to tĩnt3n s3n dohl3n : J3su w3, J3su to avĩvĩ! Hwenu, W3ngi m3nũje 3m3 d3, onũ xe to ayixa m3 henwlũ n3 3 l3, s3 to ayixa m3 henwlũ n3 J3su g3. W3ngije ox3d3 jĩ, amḡ, J3su dl3n-al3 bo yĩ awa 3t3n l3d3W3ngi, 3w3 kp3n 3 bo d3 : « W3ngi, un jl3 n3 d3 linlen ce l3 d3hl3n kplĩd3kp3 3xe d3xy3 w3 ».

To ajijime, W3ngi yi m3 3d3 to ofĩ d3, ofĩ xe 3 sg3n m3 kplĩd3kp3 l3 s3n aga te. J3su je ox3d3 jĩ, b3W3ngi to onũ xe sĩn ox3d3 J3su te l3 m3 ; onũ 3nele to y3d3le t3. J3su to ox3d3 kpl3d3 mawũgun W3ngi t3n sĩn om3 l3. L3xe mawũgun l3 sĩn om3 3nele nyi wamam3n3 s3, y3 n3 m3 onũ kp3vĩ d3 xe y3 tind3 l3 x3ok3menu y3t3n l3, xe s3 nyi wamam3n3 hũg3n. 3gb3s3-3gb3s3, y3 n3 d3 l3si kp3d3 kpo d3 ayĩ d3 onũ m3. To ose l3 sĩn viv3nu, onũ xe m3 y3 to l3si j3 d3 l3 ko n3 g3, b3, d3kp3d3kp3 y3t3n n3 henw3 mawũgun m3, onũnĩn3 k3li, xe ye n3 m3 to J3su nyĩk3 m3 x3 kplĩd3kp3 l3 sĩn om3 l3, xe ma tind3 onũ d3. Y3 s3 n3 basĩ onũ d3kp3l3 kpl3d3 adĩ. G3n3 3ne, to ose l3 m3, mawũgun l3 sĩn ny3nu l3 n3 d3-af3 n3 asũcy3si kplĩd3kp3 l3 t3n l3, bo n3 « d3n y3 d3go », bo n3 g3-al3 n3 y3, n3 y3 nĩd3 ny3 av3 y3t3n l3, n3 y3 nĩd3 d3 onũduḡu bo n3 kp3nukũn ovĩ y3t3n l3 go n3 y3, hwenu asũcy3si 3nele n3 to awũtuje.

J3su d3 az3n sĩn ox3. W3ngi m3 d3 om3 l3 tind3 az3n to al3nu, az3n l3 xe m3 ye n3 y3 akw3 te ganjĩ, n3 y3 nĩd3 n3 gb3 hud3 tawuntawun h3nnu l3 t3n. J3su d3 ox3 sĩn ox3, b3 Wong m3 okĩx3, xe ma n3 n3te to mim3ḡ kavĩ jĩkun nuk3n d3yĩ l3, amḡ dinvy3, y3 w3 d3ḡzun oxw3 xe d3 jĩdĩd3 l3. Y3 ma nyi oxw3 y3yĩn3 l3 gb3, amḡ, oxw3 xe f3-awũ bo l3d3 l3. J3su d3x3 d3 d3xe y3 n3 m3 osĩn gb3n go, b3, to ajijime, osĩn-yĩdo l3 nyi d3ĩd3-ayĩ d3 ofĩ titewungbe d3le gb3n kplĩd3kp3 l3 m3, ofĩ 3nele xe ny3nu l3 kp3 y3kp3 l3kp3 sg3n n3 yi yĩ osĩn zĩzin te. J3su d3x3 d3 ayĩmeh3nf3-awũ go, b3 Wong m3 d3 adado l3 tĩn, 3 ma nyi adado d3kp3 n3 oxw3 d3kp3 gb3, amḡ, y3 tĩn s3mḡ b3 om3 kp3kp3 sg3n m3 adado jĩ yi sek3 oxw3 3t3n gbe. B3 ogb3jĩ xe tĩn to kplĩd3kp3 l3 c3nc3n d3yĩ, ma s3 tĩn to ofĩ 3ne ba. To ot3n l3 m3, ye w3 m3 atĩn l3, kp3d3 y3kp3 kp3vĩkp3vĩ l3 w3 to b3lu af3yĩd3gb3 xo to ay3je m3 to ofĩ l3. J3sus3 d3x3 d3 ogbe l3 xe d3ḡwunm3go, b3 Wong m3 d3 ny3nu xe n3 to agbasa 3t3n z3sa d3 n3 gb3 hud3 ovĩ 3t3n l3 t3n l3 l3 ko tind3 az3n d3gbe to al3nu dinvy3. D3we ahannumũn3n3 l3 ko l3zun asũ kp3d3 ot3 w3n-yĩn3met3 dinvy3. Ok3meg3n l3 ma s3 n3 z3n akw3 to om3bublũ m3 ba, amḡ, dinvy3 3 nyi m3sent3 nḡgb3, xe n3 waz3n n3 ny3n3 kplĩd3kp3 l3 kp3te t3n.

Hwenu J3sud3m3: « W3ngi, kp3n sĩns3nx3 l3! ». W3ngi kp3n bo m3 d3 3 ko g3 bo tl3 n3 gb3t3 su tlala wũtu, om3 l3 bo tĩn to ny3n3 m3. Y3 to kpĩkpahan l3 jĩ hl3n Mawũ, n3 xom3d3gbe 3t3n wũtu. B3 to ofĩ 3ne, to sĩns3ngun l3 nuk3n, ye m3 l3ngb3x3t3Wong xe to yew3x3 d3, bo to Ox3 Mawũ t3n kp3n om3, bo yĩ nuk3n n3 otogun 3t3n to Gbigb3 m3, gb3n onũwiwa w3n-yĩyĩ t3n kp3d3 ot3nũsĩse t3n l3 dali. J3su d3 n3 W3ngi d3m3, « onũmĩm3 3xe ma n3 w3 cĩce m3 kp3te, adavo to hwenu un n3 l3kw3 te. Amḡ, onũ xe un to linlen n3 wa to kplĩd3kp3 tow3 m3 nĩ-3. Un jl3 d3 hye ni m3 onũmĩm3 3xe, bo yĩ nuk3n n3 otogun l3 byḡ cĩce onũmĩm3 3xe t3n m3. »

Wong je hunhũnhunhũn jĩ d3 : « Amḡ, Oklũn3, wamam3n3 tlala w3 mĩ nyi m3! » J3sugbl3n to vivo m3 d3, « W3ngi, m3nu w3 yĩ nuk3n n3 Izlay3livĩ l3 gb3n oxu V33 m3 lunt3n? M3nu w3 hen akla kp3 hw3vĩ l3 kp3 sud3ji d3 n3 onũduḡu sũnnu d3gb3d3f3t3n l3, ma len ny3nu l3 kp3 y3kp3 l3 kp3? M3nu w3 hen ami kp3 linfĩn kp3 sud3ji n3

asúcyosi Salépúta tɔn, sɔmɔ bo onũduɖu tiin titewungbe, ná hěnnu ɛtɔn nídó mɔ onũ du xɔ oxwe atɔn xe me adɔ tɔn te le? Měnu we hen oxu Galilé tɔn dódǎ? »Wɔngi hundɔ ɖɔ « Oklúno, hɛ we ». « Éne me, Wɔngi, setónú ná onũ xe byɔ we un te ɖɔ a ní basí. Mǎ onũ xe a tindó, ényí é tle tayiɖi onũ xe hwe. Lǎ linlen ɖagbe ce le ná otogun towe, kpládó onũ xe nyí agbasa tɔn kpódɔ onũ xe nyí gbigbo tɔn. Bo nye un ná ná kpóngbo oto mĩtɔn! »

Wɔngi se bo koklò dósé. Asi ɛtɔn kpénkpén zaan bo hwango kpedé to xomegbovo lɔwají dɔn, to oxwé yětɔn oxo ɖokpónɔ ló gbe. Wong to ayísinsín to távo kɔn, amɔ, omyǎgbán ɛtɔn ló ko cí. Ayí ko je hĩnhón jí. Wong kpónnũ lédó ɛde nǎdó mɔ Jėsu, amɔ, éwɔ ma sɔ tiin to ofi éne ba. É kanbyɔ ɛde ɖɔ « Odlɔ kú un ka te ɖáyí ya? » « Vlavo onũmimo ɖé we é ná ko nyí? » É ma sɔ nyɔ odě to odě me ba, amɔ, Wɔngi nywé ɖɔ Jėsu we émi kpé, bo dinvyé onũmɔjenũme yóyó ɖé we émi tindó kpládó alɔkpa xe me Mawũ nɔ xokan dó wamamɔnɔ le go dó go, kpódɔ linlen yóyó ɖé we émi tindó kpládó alɔkpa xe me émi dóná yí nukɔn ná mawũgun ló dó go, nǎdó ɖekúnnu wǎn-yíyí xe Mawũ dó ná kplídókpɔ ɛtɔn tɔn.

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

Alixodóxyǎ le ná onũhenbo-awúť : Mì ní gɔ oxó xe tiin to bíbeme onũkpínkplón ló tɔn le kanbyɔ, bo byɔ ogbě ló ɖɔ yě ní wazɔn to ogbě kléwúnléwún le me, nǎdómá gblǎndó yětɔn le xé yěnsɔ (**ONŬKPLSŊVÍWÉMA**).

- Tuklǎ ɖěťéle we to agunkplí lěngbóxótɔ wɔngi tɔn me?
- Linlen ɖěťéle we ko nyí Mawũ tɔn ná agunkplí ló?Mì nyì nukún gbɔn tuklǎ ló le jí ɖokpódokpó bo kpón ayixa xe Jesu kan ná yě le
- Eté Jesu ɖɔ ná lěngbóxótɔ wɔngi ɖɔ éní basí ?

OGBEƆÍDÓ

Été we mì kplón sɔn otan lěngbóxótɔWɔngi tɔn me, kpódɔ sɔn oxókanbyɔ to oxódɔdóxogo le hwenu me?

- Mawũ dó linlen ɖagbe le hlán kplídókpɔ ɛtɔn kpládó onũ xe nyí agbasa tɔn kpódɔ éxe nyí gbigbo me tɔn.
- Jėsu byɔ lěngbóxótɔWɔngiɖɔ é ní lǎ linlen ɖagbe xe éwɔ tindó hlán kplídókpɔ ɛtɔn ló le.
- Ye nyí wamamɔnɔ ma gbé ɖɔ Mawũ ma to azɔn ná yíwa. Mí dóná setónú ná ɛ kpowun.
- Mawũ ná ná kpóngbo oto mĩtɔn ényí mĩ xodó alixo ɛtɔn le.

Owě wíwé kpínkplón

OXOƆƆDÓXÓGO TO OGBĚ ƆAXÓ ME

Mì ní xyǎ Jélémĩ 29:11

- Tito té le we nyí Mawũ tɔn dóhlán mĩ ? (éwɔ ní hen mĩ tindó onũ kpókpó we ya, éwɔ ní ma wa onyla dó mĩ blóo we ya, éwɔ ní hen mĩ tindó nukúndíɖó we ya, ná mĩ ní nɔ ogbe we ya (éne we nyí ɖɔ mĩ ní tindó osɔxeja ɖé)

KplídókpólěngbóxótɔWong tɔn ko tiin to ogalilo, ahannumú, onũmawadójłějí le, omekínkóntón kpó wamamɔnɔ nyínyí ɖaxó kpó me. Ome le ma tindó osin zinzin, onũduɖu bo nɔ to ogbe zǎn to ayí xe ma fě-awũ jí. Amɔ, é ma nyí éne we nyí onũ xe Mawũ jló ná kplídókpɔ éne gbá. **Linlen ɖagbe le we Mawũ dó hlán kplídókpɔ mĩtɔn le.**

Mì ní xyǎ 2 Otannũgbó le 7:14

- Été we Mawũ jló ná otogun ɛtɔn ní basí? (é ní zé ɛde hwe, é ní xodé, é ní dín Éwɔ mɔ, nyladó ɛtɔn le ní vé ná ɛ)
- Été we ná nyí gblǎndó Mawũ tɔn, ényí mĩ wa onũ énele? (Éwɔ ná se odě mĩtɔn le, éwɔ ná jó nyladó mĩtɔn le ná mĩ, bo ná ná kpóngbo oto m mĩtɔn.)

Mĩ sɔgǎn mɔ ɖidyɔ ɖéle, hwenue mĩ ná je ogbe zán to otónúsise ná Mawũ me jí. Azɔn mĩtɔn, to mawũgun le kpli we nyí ɖɔ mĩ ní lǎ linlen ɖagbe Mawũ tɔn énele ná kplídókpɔ ló, bo nɔ hen hudó xe mɔ mĩ te le gbɔ. Hwenue mĩ ná xodó alixo ɛtɔn le, Mawũ ná ná kpóngbo oto mĩtɔn.

Kpóndégo: Jozékpó Malí kpó

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

Alixodóxyă le ná onŭhenbo-awŭtś : Ye ní ná ogbĚ ɔkpóɔkpó, oyeyídówĕmají kpóndégo Jozé kpó Malí kpó tɔn (ONŬKPLŊNŊWÉMA). (Ná oxókanbyś lś le ɔkpóɔkpó, gblńndó sín kpóndégo déle tiin bo ye ná dó oye me. Mì ní dó ayi é go ganjí ɔ, éma nýí énele kéde we nýí gblńndó ɔagbe le gbá, amă, déle we yĕ, to gblńndó ɔagbe le me.)

Mì ní lendɔ kplídókpóJozé kpó Malí kpó tɔn tayíɔi mitɔn.

Oxwé Jozé kpó Malí kpó tɔn cecé jimyă to omyăɔɔnŭ dé me. To omyăɔɔnŭ éne gódo, onŭ dékpókpe ma sś kpo. To osɔ hwejayí, omejítś déle sín oxwé gbe we yĕ gbo bo jló ná yí dó kpó oví yĕtɔn atɔn le kpó. Éśwájɔ bo gbetś năyi awô wunkɔ we ko nɔ nɔ oxwé kpéví énelś gbe, bé oten vonɔdé ma tiin ná ye nído ke-aloyí ome cyanwe dévo le. Oglezónwatś we Jozé, bo é tle ko dó onŭ dó ayígba étɔn kpéví lś jí. Amă, osun atɔn me we ye ná ya oji te. É ko zán akwé étɔn kpókpo dó xɔ ojínokún le, bo onŭ étɔn lekpo nýí vivasúdo gbɔn omyăɔɔnŭ lś dali.

Hudó té le nýí hĕnnu éne tɔn le?

- Onŭduɔu
- Adăten
- Avɔ le
- Onŭzínzán adokɔn tɔn le
- Ofí dé xe yĕ ná nɔ kákárehwenu oxwé yĕtɔn ná nýí gigɔgbá te

Onŭ té le we ka ko tiin to kplídókpó lś me, ná ye nído yí dó gó-alɔ ná yĕ?

- Kplídókpó lś sín ome le
 - Ome le tiin bo ná wazń, ná ye nído gɔ oxwé lś gbá
 - Ome le tiin bo ná ɔa onŭduɔu ná gbetś ojłɔɔagbenɔ xe ná gbá oxwé lś le
 - Ome le tiin bo ná kpénukún yɔkpó le go
 - Kplídókpó lś sín ome déle tiin bo ná to ogbɔdo ná hĕnnu xe ma sś tindó onŭ dé ba lś bo ná to alɔgɔ ná e
 - Ome le tiin nădó wlé-awŭ ná ayígba xe jí ye ná gɔ oxwé lś gbá dó
 - Otonukɔntś le tiin bo ná sɔgń gó-alɔ ná ome tejí
- Azńwanú kpó onŭduɔu le kpó
 - Onŭɔazén le kpó onusńnúzén le kpó
 - Onŭduɔu
 - Avɔ le
 - Adăzanjívɔ le kpó avɔcíncɔn le kpó
- Oxo le
 - Oxo ɔkpó ná hĕnnu lś hwĕhwenu ye to oxo lɔgɔgbă

Kplídókpó mĭtɔn :

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

Mì ní ná gblńndó ná oxókanbyś xe ja éxele. Ényí mì sɔgń, mì ní ná adɔgbígbo ogbĕle, ná yĕ ní yí dlŭ xɔ nukúnxwixwe 10-20 gbɔn kplídókpó yĕtɔn me, nădó flín tuklá kpóɔ hudó agô kplídókpó yĕtɔn le tɔn le.

1. Tuklá déle té we nýí kplídókpó mĭtɔn tɔn le ?
2. Ná miwule tɔn, linlen té le we nýí Mawŭ tɔn hlán ninɔme énele?

ONŬYIWA TO OGBĚ ƆAXO ME

Alixodóxyă le ná onŭhenbo-awŭtś: Gbɔn ovoɔiɔe onŭkún le tɔn dali, mì ní cyán tuklá atɔn tintán le to éxe ogbĕ le ɔe le me.

Alixodóxyă le, kpládó ovoɔiɔe gbɔn onŭkúnle dali:

Mì ní ná ome ɔkpóɔkpó « onŭkún » awô (onŭzínzán kpévíkpeví lekpo we ye sɔgń zán tayíɔi onŭkún : alo, ama, osé, okún, kpó éxe kpo le kpó.) kpóɔ mì ní byś yĕ ɔ yĕ ní má yĕ sɔgbexé tuklá lś le, ye ní nɔ bé onŭkún dó lendóte xe nýí titewungbe húgń to nukún yĕtɔn me le jí. Mì ní xo osɔxa onŭkún le tɔn kplí ná tuklá ɔkpóɔkpó. Tuklá xe ná mɔ osɔxa onŭkún tɔn húgń we nýí titewungbe húgń lś, éxe sín osɔxa onŭkún tɔn ná bɔdégo we nýí awetś xe

nyí titewungbe húgǎn, bo éxe sín osɔxa onǔkún tɔn ná sɔ bɔdó éne go we ná nyí tuklá titewungbe húgǎn atɔntɔ lɔ.

Étɛ we Mawǔ to bǐbyɔ ɔɔ mawǔgun mɪtɔn ní wa ?

Ná tuklá atɔn énele xe mɪ ɔe le ɔokpóɔokpó, mɪ ní ɔɔ onǔ xe mɪ tindó to kplídókpó mɪtɔn me bo sɔgǎn yízán, nǎdó mɔ onu ná ɔokpóɔokpó yɛtɔn. Mɪ ní ɔɔxó dó gbetɔ le, azɔnwanú, akwɛ kpóɔ onǔdó-ayí xe tíin bo sɔgǎn gɔ-alɔ, ná ye nídó mɔ onu ná tuklá énele go.

To okpóme, mɪ ní xodɛ dó onǔ xe mɪ ná wa jí, ná mɪ nídó mɔ onu ná onǔ xe go mɪ ɔɔxó dólɔ.

Onǔkpínkplón7 : Onǔlinlen axólúđuta tɔn lɛ

Linlen titewungbe lɔ

Wamamɔɔ tawun lɛ lɔsú sɔgǎn ná. Hwenu yě ka ná, yě ná mɔ ɔɔ Mawǔ ná dóná wíwénú xe dó yě te lɛ to alɔkpavo mɛ.

Azɔnwanú

1. Onǔ nukúnɔ lɛ :
 - a. Ɖǐdó1 : Onǔdóxyǎ Ɖɛyǎ 40:29 tɔn lɛ (Běklídókpo wěma 5 tɔn)
 - b. Ɖǐdó2 : Akla atɔn kpó hwévi awe kpó (owěkpó ɔkpó ná ogbě ɔkpóɔkpó)
 - c. Ɖǐdó 3 : Ɛlǐ kpó asúcyɔsi lɔ kpó(owěkpó ɔkpó ná ogbě ɔkpóɔkpó)
 - d. Ɖǐdó4 : Asúcyɔsi lɔ kpó ogankwé ɛtɔn awe lɛ kpó (owěkpó ɔkpó ná ogbě ɔkpóɔkpó)
 - e. Ɖǐdó5 : Oló abɔgankwé lɛ tɔn (owěkpó ɔkpó ná ogbě ɔkpóɔkpó)

Alixodóxyǎ lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ : Ɛnyí ogbě lɔ sín onǔnywé ma yi nukɔn to onǔlinlen lixo jí, mìní gbɔ bo zán onǔdédowěma jí lɛ, náǎdó dédóxyǎ yě, onǔ xe ko tɔn jɛnukɔn kpóɔ ɛxe wá bɔdégó. Mì ní byó ogbě lɔ ɔɔ, ɛ ní bɛ ɔɔ lɛ kplí dó donu awe jí, jɛnukɔn kpóɔ bɔdégó. Mì ní byó yě, náǎdó ɔɔtaná ovogbibgbɔn xe tɔn to bɛkplí awe lɛ mɛ. Nawɛ gbetɔlɛ nɔ tɔn sɔn bɛkplí tɔntán jí bo nɔ yi jɛ awetɔ jí dó? Nǔgbó, gblǎndó lɔ wɛ nyí, MAWǔ wɛ. Onǔ xe mɛ yěwu ome kpó dóná mɔnǔjɛ, wɛ nyí ɔɔ, Mawǔ kéǎ wɛ hen onǔ sudéji.

Oxójenukɔn : Ɖɛyǎ 40:29

Bé mì ko ɔɔ ayixa ɛ go ɔɔ, tito onǔlinlen lɛ tɔn tɔn to Owě wíwé mɛ ya ? To onǔkpínkplón ɛxe mɛ, mì ná kpón onǔlinlen sín onǔkpínkplón ɔɔlɛ xe mì nɔ mɔ to Owě wíwé mɛ.

OXOƉƉDOXOGO TO OGBĚ ƉAXO MĚ

Mì ní xyǎƉɛyǎ 40:29 bo hen onǔkplónvɛ lɛ nywé ɔɔ owěfɔ ɛxe wɛ ná nyí owěfɔ mɛtɔn xe jí onǔkpínkplón ɛxe ná sín-ayí dó.

- Měnu wɛ nyí xúhlónnɔ ? Měnu wɛ nyí maǔógǎnnɔ?
- Ɛtɛ wɛ Mawǔ nɔ wa ná mǐ?
- Bé mǐ sɔgǎn ɔɔ ɔɔ owěfɔ ɛxe zun tito onǔlinlen tɔn ? Mǐ ní bo ténkpón...

Alixodóxyǎ lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ : Ɛnyí ogbě lɔ kló tlǎn, mì ní yló ome atɔn sɔn ogbě lɔ mɛ wá nukɔn. Mì ní ná yě ɔkpó to oxógbe lɛ kavi to tito onǔlinlen tɔn lɛ mɛ (**ONǔ NUKÚNMɔ Lɛ** : Ɖǐdóonǔdédowěmají lɛ tɔn 1). Ɛnyí ogbě lɔ ka hwe, mì ní bɛ oxógbe kpóɔ oxyǎonǔlinlen tɔn lɛkpó dó ayígba. Ye ní wazɔn dókpó to ogbě kɔli, náǎdó bɛ yě dó tito ɔagbe mɛ.

« MAƉÓGǎN MǐTɔN X MAWǔ= XÚHLÓN »

- Ɛtɛ wɛ mǐ sɔgǎn kplón sɔn owěfɔ ɛxe mɛ, sɔn tito onǔlinlen tɔn ɛxe mɛ?
 - Mawǔ wɛ nɔ hen onǔ sudéji.
 - Xúhlón Mawǔ tɔn wɛ nyí onǔ titewungbe húgǎn lɔ, ɛ ma nyí maǔógǎn mɛtɔn gbá.

Ovísúnnu kpó hwemenúđudu ɛtɔn kpó: Jaan 6:1-14

Alixodóxyǎ lɛ ná onǔhenbo-awǔtɔ : ná otan xe tɔn to onǔkpínkplón lɔ mɛ lɛ ɔkpóɔkpó, mì ní tɔn to gbesisɔmɛ náǎdó kpintan lɔ dó alɔkpa onǔɔɔtɔn tɔn mɛ.

Ovísúnnu kpévi ɔɔ wɛ tɔn wáyí. Ɛ se bo ye ɔɔ onǔkplónmetɔ ɔɔnyí ɔɔ, xe nɔ wá oxu Galilé tɔn tósín oxó, bo ɛ jló e ɔɔ ɛ ní yi se ɛ ní to oxóɔ. Ɛ byógbe onɔ ɛtɔn, onɔ lɔ ka gbé. Ofí lɔ ka ɔɔn tlala bo hwemenúđudu ka ko sɔgbɛ. Ɛ ve

ono étɔn makpote xe gbɔ bo wá ná ε ogbe. Ono ló blá hwemenúduɔ étɔn dó alɔnuvo kpeví dɛ mɛ bo ovísúnnu ló bo dɛdó.

Hwenuɛ é wáyí je ofí xe é jéyí, é mɔ dɔ gbetó ko gó ofí ló bo tɔ́. ðilèxe é ko nɔ yí gbɔn ná ovísúnnu kpeví lɛkpó, é lunbyó agun ló mɛ bo dín alixo káká bo wáyí mɔ éde to omɛ lɛkpó nukɔn. É mɔ ofí dɛ, bo sɔn ofí éne, to awúbibɔ mɛ, é sɔgǎn se oxó xe dɔ onúkplónmetó ló kpó deví étɔn lɛ kpó te. Alɔkpa xe mɛ onúkplónmetó ló to oxódɔ gbɔn, kpódɔ onú xe sín oxódɔ é te lɛ jyawú ná ε titewungbe. É wɔnji kpéte, ná dɔ du hwemenúduɔ étɔn.

Gbɔn gɔdɔ xové wá je ovísúnnu kpeví ló hu jí, bo é wá flín onúduɔ xe ono étɔn blá ná ε. Éwá to onúduɔ ló dín dɛdɛ to akpo étɔn mɛ, bo ma ka dín ná gbetó lɛ ní wóye.

To ajiime, onúkplónmetó ló dɔ oxódɔ te, bo dɔ ná deví étɔn lɛ dɔ, yě ní ná onúduɔ omɛ lɛkpó. Ovísúnnu kpeví ló kpón onú lédó éde, bo mɔ agun dɔxó dɛ, xe mɛ gbetó lɛ sín osɔxa húgǎn 20.000 te. É kanbyó éde dɔ « Ojě, nawe yě ná mɔ onúduɔ gbɔn bo ná agun dɔxó éxe ? ».

Tayídi éwɔ, deví lɛ lɔsú to kinkanbyó yédele dɔ, nawe ye ná wa gbɔn dó ná onúduɔ agun éxe kpéte. Ðokpó to yěwule mɛ sɔ kan oxó ðokpól byó onúkplónmetó ló dɔ : « Fye we mǐ ná mɔ akwé te sɔmɔ bo ná dɔ ná onúduɔ agun dɔxó éxe wunko? » É hwe gbáwú ye ná mɔ éxe sɔ azɔnkwe oxwe ðokpó tɔn.

Onúkplónmetó ló kanbyó yě dɔmɔ : « Été we mǐ tindó? » Ovísúnnu ló je hwemenúduɔ étɔn zéxwá jí, amɔ, hwenu ko fɛ tlala. Ðokpó to deví lɛ mɛ, xe nɔ nyí Andlé, ko mɔ ε bo dɔ : « Onúkplónmetó, mǐ tindó akla kpevíkpeví 1,2, 3, 4, 5 kpó hweví awe kpó ». Onúkplónmetó ló sɔdɔ : « Mǐ bɛ yě wá ná mǐ ».

Bé mǐ sɔgǎn len onú xe jo to énegódo? Andlé dɔ ná ovísúnnu ló dɔ : « onúkplónmetó dɔjlɔ hwemenúduɔ towe tɔn ». Ovísúnnu kpeví ló yígbe bo zé e jó ná Andlé, bo éwɔlɔsú wá zé hwemenúduɔ lójó ná onúkplónmetó ló. Onúkplónmetó ló yí hwemenúduɔ ovísúnnu ló tɔn bo doná. Énegódo, é je onúduɔ ló má jí. É kpáca ovísúnnu ló bo é to onúkpɔn, hwenuɛ deví lɛ to onúduɔ ló má. Omɛ lɛkpó to onúdu bo to onúdu kákáje hwenuɛ yěwu omɛ kpó góxo te. É kpón onú lédó éde bo mɔ oxa wyawe xe góná onúduɔ xe kpo.

Ovísúnnu ló ma sɔ sɔgǎn nɔte ba. É hɔnwɛzun kákáyí oxwé gbe, ná dɔ yí dɔ onú xe jo ló ná ono étɔn kpó xomɛhunhun susu kpó; hwenuduɔ étɔn ná onúdu súnnu 5000 kpó nyɔnu susu kpó ati yɔkpó lɛ.

Ono étɔn lɛkpannukɔn ε bo zégbo bo dɔ : « ovísúnnu ce, hwla nɛmú we nye dóná dɔ ná we dɔ a ní ma sɔ kpa otan hwínhwén lɛ jlé blóo! »

- Nawe mǐ sɔgǎn wa gbɔn dó dɔ otan éxe dó tito onúlinlen tɔn mɛ?

OXOÐDOXOGO TO OGBĖKLEWUNKLEWUN Lɛ Mɛ (OMɛ 3-4)

Alixodóxyá lɛ ná onúhenbo-awútɔ : Mǐ ní yí ná ogbɛ ðokpóðokpó, owèkpo xe jí ye ná kan dó dɔ « ovísúnnu ló kpó hwemenúduɔ étɔn kpó. (ONÚ NUKÚNMɔ Lɛ) kavimǐ ní basí onúðoxyáte dɔxódɔxó lɛ bo byó ogbɛ ló dɔ, é ní wazɔn to okpóme ná dɔ dɛ tito ðokpó tɔn. Mǐ ní kan ayixa xé yě, dó gɔ-alɔ ná yě, ná yě ní dɔ mɔ gblɔndó ló. Hwenuɛ ogbɛ dɔxó ló kpéégo bo mɔ tito onúlinlen tɔn dɛ, yě sɔgǎn basí kpikpotó onúyíwa ló tɔn to ogbɛ kléwúnléwún lɛ mɛ.

Gblɔndó: OVÍSÚNNU 1 + AKLA 5 + HWEVÍ 2 X MAWÚ = ONÚÐUÐU NÁSÚNNU5000 + ONÚÐUÐUNÁNYŎNU Lɛ
KPÓ YɔKPÓ Lɛ KPÓ + OXA12 KPÓ

Bé, onúlinlen axólúdu to tɔn lɛ ní-ε!

OXOÐDOXOGO TO OGBĖ ÐAXO Mɛ

- Bé Jésu ka dɔ hudó ovísúnnu ló kpó hwemenúduɔ étɔn kpó tɔn? Bé ayixa dɛvo ka tɛin boé ná ko kan dó ná onúduɔ gbetó lɛ?
- Étéwútu we Jésu cyán ná dɔ yí onúduɔ ovísúnnu kpeví ló tɔn kédé zán?

Mǐ ní dɔ ná onúkplónvǐ lɛ, to hwenuɛ yě kpoto tamɛlenkpón dó oxókanbyó énele jí, mǐ ná kpoto onúlinlen owè wíwé mɛ tɔn dɛvo lɛ mɛ gbakpɔn.

« Asúcyysi ló kpó onũduqu gđotɔn ɛtɔn kpó » 1 Axólú lɛ 17:7

Ojlɛ awũvé tɔlɔ tɔn dɛ mɛ wɛ é nyí to otan Izlayeli tɔn mɛ. Ado sínnyén dɛ ko tɔn to oto ló mɛ, é ko yi oxwe atɔn dǎ. Gbetó lɛ to kúkú. Élí, wensagun Mawũ tɔn Isú dɔ awũfyɛsa gbɔn dali ɛtɔn.

Amɔ, Mawũ yí nyɔnu asúcyysi dɛ zán dó kpénukún Élí go. Hwenué Élí to zɔnlinzin gbɔn otono ló mɛ, é mɔ nyɔnu dɛ xe to naké da. Mawũ dɔ ná Élí dɔ ní yi éde, nǎdó byó« osin kófu kpɛví dɔkpó nu ». Nyɔnu ló yígbe nǎdó yi yí osin wá ná Élí, amɔ, hwɛkpó é nǎdó yi, Élí sɔ byó déji dɔ, é ní yi onũduqu wá ná ɛ, ná é ní dɔ hwɛ, hwɛkpó éwɔ kpó ovísúnnu ɛtɔn kpó nídó wá dɔ.

Nyɔnu ló gblɔndɔ : « Jíxwéyewe, Mawũ towe tíin to ogbɛ! Nye ma tindó húgǎn onũduqudɔkpó akan ná ovísúnnu ce kpónye kpó ; bɔ to énegódo, mí ná kú. Nǎdó yígbe ná, Élí dɔ : « Hye dǐbũ blóo, Jíxwéyewe ná ná dɛvo ».

Nyɔnu ló lɛkɔ nǎdó yi dɔ onũduqu ná Élí, kpó ami kpólinfín kpɛdɛ xe é tindó kpó. Hwenué é ko yi onũ kpókpó xe kpoto ési zán, é wá kpácá ɛ dɔ amizén ɛtɔn lɛ kpódɔ linfínká ɛtɔn lɛ gó; dǐdɔ alɔ ma je yɛ go wunkɔ. Nyɔnu ló dɔ ná Élí dɔ : « Nye yi onũ kpókpó xe un tindó zán ná we, bɔ dinnye, é sɔ gowá. Gigo we ná Oklúnɔ! ».

Owɛ wíwé dɔ ná mí dɔ, é ma nyí dɔ Mawũ ná onũduqu susu Élí, nyɔnu ló kpódɔ hɛnnu nyɔnu ló tɔn to azǎn éne gbe kédɛ wɛ gbá, amɔ, Éwɔ gbɛ to onũduqu kpókpó xe sín hudó mɛ yɛ te ná yɛ xɔ oxwe atɔn dǎ xe mɛ ado tɔn te lɛ. Azɔnjyawũ mɛ!

- Nawɛ ye sɔgǎn dɔyɔ otan éxe kan dɔ gbɔn tito onũlinlen tɔn mɛ?

OXOĐDOXOGO TO OGBĖKLEWUNKLEWUN Lɛ Mɛ

*Alíxodóxyǎ lɛ ná onũhenbɔ-awũtɔ: Mí ní má owɛkpo lɛ (dǐdɔ onũdɛdówɛmají **ONŨ NUKÚNMɔ** Lɛ tɔn, Dǐdɔ onũdɛdówɛmají lɛ tɔn 3) bɔ ná dǐkɛná ogbɛ dɔkpódɔkpó nítɛnkpón bɔ dɛ tito onũlinlen tɔn dɛ tɔn.*

To owɛkpo onũkplónví xe ma yi nukɔn to nyɔxyǎnyɔkan lixojí lɛ tɔn mɛ, mí ní yí oxógbe lɛ kaví oxyǎ éxe lɛ tɔn dó émɛ :

- Asúcyysi ló
- Akla 1
- Onũduqu ná omɛ atɔn xɔ oxwe 3

Glɔndó: ASÚCYYSI1 + AKLA1 X MAWŨ = AKLA1 X ASÚCYYSI, OVÍSÚNNU KPÓ ELI KPÓ, OMɛ 3 X AZǎN 365 X

OXWE 3 = AKLA 3285

Onũlinlen axólúduto tɔn lɛ ní-ɛ!

OXOĐDOXOGO TO OGBĖĐAXO Mɛ

- Wamamɔnɔ ka wɛ nyɔnu ló ko nyí dǎyí?
- Bé Mawũ ka ko sɔgǎn ná onũduqu Élí gbɔn alɔkpa dɛvo mɛ ya?
- Étéwútu ka wɛ Mawũ dóÉlí hlán asúcyysi wamamɔnɔ dɛ de, é nídó yi byó ɛ onũduqu?
- Étéwútu Mawũ ka byó ovísúnnu ló dɔ é ní zé onũduqu ɛtɔn kédɛ jó?
- Bé Mawũ ka nɔ wa lɛblánú ná wamamɔnɔ lɛ kpó asúcyysi lɛ kpó?

« Asúcyysi ló kpó fatákakwé ɛtɔn awe lɛ kpó » : Maaki 12:41-44

To gbɛdɔkpó, hwenué Jésu to ayísínsin to sinsenxɔ mɛ, sekpó oxa onũníná lɛ tɔn, éwɔ to onũkpǎn, éswájɔ bɔ é mɔ, dɔ adɔkunno lɛ nɔ dɔn ayixa gbetó lɛ tɔn dó yɛdele jí, dɔ yɛ to onũ dǎxódaxó lɛ ná wútu. Amɔ, asúcyysi wamamɔnɔ dɛ, xe ma tindó hú fatákakwé flínflín awe, dɔ onũ kpókpó xe é tindó ní-ɛ, winnyá to huhu i bɔ é ma jló ná omɛ dɔyɛ lɛ ní mɔ ɛ. Hwenué, dɛdɛ kpódɔ to wime, é ná onũ ɛtɔn to bibemɛ. Jésuplí deví ɛtɔn lɛ bɔ dɔn ayixa yɛtɔn dó onũ jí bɔ dɔmɔ: « Nyɔnu éxe ná onũ húgǎn omɛ dɔyɛ lɛkpó ».

OXÓÐÐÓXÓGO TO OGBĚ ÐAXÓME :

- Été we Jésu jló ná dɔ? Nawe nyɔnu ló ná onũ hũgãn ome dyě le gbɔn ?
- Étéwútu ka we Jésu ma dɔ ná nyɔnu lódmɔ : « Ehéo, anɔ-e, mì tiin to hudó étɔn me hũgãn sinsenxo ló »? Éwo hen, é ná kodɔ mɔ, amɔ, éwo ma wa mɔ. Étéwútu?

Ma glɔn alixo ná é nídó ná blóo, Jésu ka dɔ ayixa avɔsínsán étɔn go. Són azãn éne gbe, ye kan otan onũniná étɔn tɔn, ná ome susu nídó xyã. Nũgbó ka we dɔ onũniná étɔn ma gɔn ma klɔ, nũgbó ka we é sɔ nyí to kinkan me. Xɔ oxwe 2000 línlán, kpɔndégo étɔn nɔ ná ayixa klístixodótɔ le. Mì ní flín dóhlán, onũniná nemúnemú dɛvo le xe ye ko xodó kpɔndégo étɔn dó ná le. Éne we nyí onũhensudéji dɔxó hũgãn éxe kpo le. É ná onũ xe é tindó, bɔ Mawũ ka hen onũ ló sudéji. Éne gaan we nyí onũlinlen axólúquto tɔn le.

OXÓÐÐOXOGO TO OGBĚ KLEWUNKLEWUN LE ME

Mì ní zán **ONŨ NUKÚNMɔ** ló. Onũsínsán le nădó dɛ tito onũlinlen tɔn tɔn.

Gblɔndó : ASÚCYCSI 1 + OGANKWĚ 2 LE X JÉSU = OXWE AYIXANÁME TɔN 2000

Mì ní flín onũkplɔnví le dɔ :

- *Mawũ byɔ ovísúnnu kpeví dɛ dɔ é ní ná hwemenúduɔ étɔn kédé.*
- *Éwo byɔ asúcyysi dɛ dɔ é ní ná onũduɔ Élí hwě, bɔ nyɔnu ló zé onũduɔ étɔn gɔdotɔn jó ná ε.*
- *Éwo dɔkɛná asúcyysi wamamɔnɔ éne ní ná onũ kpókpó xe é tindó*

OXÓÐÐOXOGO TO OGBĚ ÐAXO ME :

- Jésu ka gbé dɔ wamamɔnɔ le ma to onũ ná ná we ya ?
- Bé, onũ dɛ tiin bo « hwe gbáwú » kaví « bo ma sɔ tɛn » ná ye nídó ná Mawũ we ya ?
- Bé Mawũ nɔ dóná onũniná wamamɔnɔ le tɔn ?
- Nawe Mawũ nɔ dóná onũ xe mĩ nɔ ná le gbɔn ?
 - *Dóná to onũtindó le me*
 - *Ye ní mɔ dɔ ogbe ome dyě le tɔn dyɔ*
 - *Ogbe sín ninɔme kplídókpó ló tɔn le nɔ nyó déji*
 - *Ogbe le nɔ nyí hwinhwłęgán*

To hwedélenu, mĩ nɔ nyí dídóná to onũtindó le me, amɔ, é ma nɔ nyí mɔ tegbe gbá. To hwedélenu, Mawũ nɔ dóná mĩ, bo nɔ dɔkɛná mĩ ní nɔ mɔ ovogbingbɔn to kplídókpó mĩtɔn me, kaví mĩ ní mɔ ná ome dɛ ní wá nyí Klisti tɔn. To hwedévolenu, Éwo nɔ dóná mĩ to onũtindó le me. To 1 Koléntinu le 9:11 me, Owě wíwé to finflín mĩ dɔ, ényí Mawũ dóná mĩ, ná mĩ ní gbé dó to xomenyínyɔnɔ nyí to hwekpókpónu, ná gigo Mawũ tɔn wútu we.

Bɔ gbɔn gɔdo, otan gɔdotɔn dɛ dɛ, xe ma nyí nyɔná tɔn sɔmɔ dɛ...

« Oló abɔgankwé le tɔn » : Matye 25:14-30

Dăwe adɔkunno dɛ we tiin, xe dóná tónhwen yi ofi dinden dɛ. Hwěkpó é ná dó yi, é ylmesentó étɔn atɔn le. É bé abɔgankwé atɔn ná ome tintán, (akwé titlí dɛ we nyí abɔgankwé) bo dɔ : « Hen yě sudéji kákáje lílégwá ce hwenu ». É bé awe ná ome awetó bo dɔ : « Hen yě sudéji kákáje lílégwá ce hwenu ». Bɔ gbɔn gɔdo, é yí abɔgankwé dɔkpó ná ome atɔntó bo sɔ vɔdɔ dɔ : « Hen ε sudéji kákáje lílégwá ce hwenu ».

Dăwe adɔkunno ló tónhwen yi, bɔ to ojł dinden dɛ gódo, é go. É sɔ go mesentó étɔn atɔn le yl, bo kanbyó yě, lěxená yě kpénukún abɔgankwé ló le go dó, hwenu é ma to oto me. Mesentó tintán dógbe dɔ, émi xokan dó abɔgankwé atɔn omeklúno ló tɔn le go bo sɔ du-ale atɔn dɛvo le tɔn. Hwenu adɔkunno ló se mɔ, é gblɔndɔ : « Ényó! Hye nyí gbejintó to onũ kpeví me, dinvyé, hye tindó abɔgankwé susu ». Mesentó awetó lɔsú sɔ hundɔ dɔ, émi du-ale abɔgankwé awe dɛvo le tɔn, bɔ dăwe adɔkunno ló gblɔndɔ : « Ényó! Hye nyí gbejintó to onũ kpeví me, dinvyé, hye tindó abɔgankwé susu ».

Gbɔn gɔdo, mesentó atɔntó dɔ : « Nye nywé dɔ gbetó sínsyén kpódɔ tukláo dɛ we hye. Un to obũ jí, ná akwé xe a zé ná mi ló ní kaa búdo mi, hwenenu, un dɔ i dó odo me. É ma bú ». Hwenu dăwe adɔkunno ló se mɔ, é gblɔndɔ : « Mesentó adɔdɔnɔ kpódɔ nylakan! É zé ogankwé étɔn ló bo zé jó ná mesentó tintán, bo nya mesentó atɔntó ló són axólúquto ló me.

Éne lɔsú, onùlinlen axólúduto tɔn le we. Mĩ ní kpón bó..

OXOƉƉDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

*Alixodóxyă le ná onùhenbo-awùtá : mì ní má owěkpo le (běkplí onùdédówěmají **ONŮ NUKÚNMƆ** le tɔn. Ɖídó onùdédówěmají 5 le). Kpódɔ ná mì ní dīkěná ogbě ɔokpódokpó ní ténkpón bo ɔe tito onùlinlen tɔn tón.*

Gblǎndó: MESENTƆ₁ + OGANKWE 1 X 0 (MA WA NŮĐĚ) = HWĪNHWE₁ 0 + MESENTƆ XE YE NYA SƆN
AXƆLÚĐUTO ME (TO ZĪNVLU GONGON LE ME)

OXOƉƉDOXOGO TO OGBĚ ƉAXO ME:

- Měnu we ye ná éxe hwe hú ló, wamamɔnɔ tlala ló we ya? Amă, mì ní kpón onŷ xe jɔ!
- Bé, Mawŷ ma nɔ flīn wamamɔnɔ le we ya? Bɔ, étéwútu we ye ka nya ome xe nyí wamamɔnɔ hú lósón axólúduto ló me?
- Été le we ná wá jɔ, dó wamamɔnɔ le lɔsú go, ényí yě ma setónú ná Jésu?

Otaɔónáxó

OXOƉƉDOXOGO TO OGBĚKLEWUNKLEWUN LE ME

1. Bé, mĩ ka nɔ nyóxome kpóonŷ xe Mawŷ ná mĩ kpóya ?
2. Mawŷgun mĩtɔn ka nɔ nyóxome kpó onŷ xe Mawŷ ná ε kpó, kavĩ bé mĩ nɔ yí i zán ná mĩdele kédé we ya?
3. Nawε Mawŷ dóná mĩ gbon, hwenue mĩ nyóxome ?
4. Ɖidɔyă té le we un sɔgān basí, bo ná dó bé tito énele dó ogbe ce me kpódɔ dó mawŷgun ce me déji?

Onǔkpínkplón 8 : Azǔn xe wǎn-yíyí nɔ wa lɛ

Linlɛn titewungbe lɔ

Mí sɔgǎn yíwǎn ná kplídókpó mǐtɔngbɔn owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ huhu dali. Oxyǎ xe owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ nɔ dɔ lɛ dɛ : Ye nɔ hu owa éne náǎdó dɛ wǎn-yíyí Mawǔ tɔn dóxyǎ, ye nɔ hu owa éne to otónúsise mɛ ná Mawǔ, ye nɔ hu owa éne to xúhlón Mawǔ tɔn mɛ, ye nɔ hu owa éne náǎdó kpa Mawǔ, onǔ xe tǐn to ofí lɔ lɛ wɛ ye nɔ yízán dɔ nɔ hu owa éne, é nɔ hwe bo ma ka nɔ syén.

Azǔnwánú

1. Ale kpeví dɛ tǐn ná onǔyíwa to oxójenukɔn lɔ mɛ

Alíxodóxyǎ lɛ ná onǔhenbɔ-awǔtɔ : Onǔ xe nya onǔkpínkplón éxe te wɛ nyí dɔ é ní gɔflín, oxyǎ 7 xe nyí wǎn-yíyí sín owalɔ tɔn lɛ. Mí to bíbyɔ dɔ mǐ yí yě zán, gbɔn zǐnzán alɔ tɔn xe ma syén dɛ lɛ dali, ná yě nídó bɔ-awǔ titewungbe náǎdó yí yě hen. Kpóndégo dɛ : « xúhlón Mawǔ tɔn wɛye nɔ yízán dɔ nɔ hu owalɔ wǎn-yíyí tɔn » ye sɔgǎn dɛ e dóxyǎ gbɔn alɔ lɛ nyínyé dali. Hwɛnue mǐ ná nɔ zé oxyǎ ɔokpóɔokpó dɔ éme, mǐ ná nɔ gbɔn onǔ-yíwa alɔ tɔn lɛ jí kpládó oxyǎ xe ko wáyí lɛkpó.

Oxójenukɔn

OXOƆƆDOXOGO TO OGBĚ ƆAXO Mɛ :

- Été lɛ wɛ mǐ nɔ wa hwɛhwɛ to mawǔgun kɔli, náǎdó dɛ wǎn-yíyí mǐtɔn dóxyǎ kplídókpó mǐtɔn menu xe ma nyí klístixodótɔ lɛ ?
- Omɛ nɛmú wɛ dɔ alɔ to éme ?
- Hwla nɛmú wɛ mǐ nɔ wa onǔ éne lɛ ?
- Nawɛ mǐ yí ogbɛta gbɔn dɔ dɔ onǔ xe ye dóná wa ?
- Nawɛ omɛ lɛ yígbe ná gbɔn ?
- Étéwútu ka wɛ mǐ nɔ wa onǔ éne lɛ ?

Owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ

Onǔkpínkplón xe gbɔn gɔdo wáyí lɛ flín mǐ, lɛxe Mawǔ yíwǎn ná omɛ ɔokpóɔokpó dɔ. Mí mɔ dɔ Mawǔ sɔ ɔegbe ná mǐ ɔmǐ ní yíwǎn ná nɔzo mǐtɔn lɛ. Wǎn-yíyí sín owalɔ lɛ wɛ nyí ɔokpó to alɔkpa xe mɛ mǐ sɔgǎn basí gbɔn lɛ mɛ.

Wǎn-yíyí sín owalɔ lɛ wɛ nyí lɛndóte flínflín lɛ, xe jí mawǔgun nɔ gbɔn dɔ nɔ dɛ wǎn-yíyí Mawǔ tɔn dóxyǎ kplídókpó xe mɛ é te. Yě ma nɔ syén vonɔdɛ, bo sɔgǎn nɔ nyí bibasí to oklɛhwɛnu ɔokpó mɛ.

Oxóɔɔdóxogo to ogbĚ ɔaxó mɛ :

Wǎn-yíyí owalɔ lɛ, onǔ dɛ lɛ tɛ wɛ yě nɔ ná?

- Mawǔgun ofí lɔ tɔn mɔxúhlón
- Kplídókpó lɔ nɔ ɔnsekpó mawǔgun
- Kplídókpó lɔ sín omɛ lɛ nɔ kɛ-alɔyí Klísti
- Omɛ dɛ lɛ xe tǐn to hudó mɛ nɔ mɔ alɔgɔ
- To hwɛɔɔlɛnu, wǎn-yíyí sín owalɔ dɛ lɛ nɔ yi nukɔn bo nɔ wá lɛzun lɛndóte ɔaxóɔaxó lɛ

Oxyǎ cyanwe wɛ wǎn-yíyí sín owalɔ ɔokpó nɔ tǐndó. To onǔkpínkplón éxe mɛ, mǐ ná ɔɔxó dɔ oxyǎ cyanwe xe ja éxe lɛ go.

1. Ní nyí bibasí náǎdó dɛ wǎn-yíyí Mawǔ tɔn dóxyǎ

Ɔokpó to onǔ xe nya wǎn-yíyí sín owalɔ dɛ te lɛ mɛ, wɛ nyí dɔ é ní dɛ wǎn-yíyí Mawǔ tɔn dóxyǎ kplídókpó mǐtɔn.

To kplídókpó dé mē, mawūgun yí ogbeta nǎdó hu wǎn-yíyí sín owa dé. Mawūgun éne sín omē le mǎ dǎ Mawū to dǎdǎ ná yě dǎ yě ní gǎ-alc ná ogǎn ajotó gǐlǎ awa ló jí tǎn le sín asi. Yě bē obū, dǎ, ajotó gǐlǎ le sín ogǎn éne, é dǎyí dǎ é nǎ yǎwū gbléxome bo nǎ xo omē le mǎdǎ ohwehwinhwén. Gancó, mawūgun ló jló ná setónú ná Mawū. Yě nǎte bǎ ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló tǎn-yí sǎn otoxo ló mē, énégódó, yě gǎ-alc ná asi étǎn bǎ é dǎ ya oji to ogle étǎn le mē, kpódǎ bo wlé-awū ná ojinúyíya ló le nǎdó yi sa. Hwenuená ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló gǎwǎ oxwé gbe, é mǎ ojinúyíya ló lekpo bo je vívó jí dǎ : “Měnu wē basí éxe ? Asi étǎn to obūdǐ nǎdó dǎ dǎxe é yi gbǎn ná ε, dǎ é scǎǎn yí dǎ jetuklá wútu, amǎ, asi ló gbǎ bo wǎ hundǎ dǎ mawūgun wē gǎ-alc ná yě. Ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló zǎn kplakplají bo yi xúxú ohǎn to sinsenxwéló. Lěngbǎxǎtǎyló ahwan yěwu omē xe nǎ gǎ-alc ná ε to sinsenzǎn wiwa lixo jí le tǎn gonǎ éde bo hun ohǎn, bǎ ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló byó oxwé gbe. É kanbyó dǎ : « Étéwútu mǐ wa mǎ ? »Lěngbǎxǎtǎ kpó omē xe kpo le kpó gblǎndǎ émi jló ná dē wǎn-yíyí Mawū tǎn dóxyǎ kpowun wē. Dǎwe ló je avíyí jí, bo hundǎ dǎ omē dé mǎ yíwǎn ná émi to ogbe émitǎn mē kpǎngbedé. É lészun klístixodótó, é dǎyǎ ogbe zǎnzǎn étǎn bo só hen hěnnu cǐdǎkpó ajotó gǐlǎ sín ogbē tǎn dǎvo le wǎ ná Klísti.

- Zǎnzǎn té wē wǎn-yíyí sín owaló éne dǎ ?
- Bē, mǐ ka lēndǎ ajotó gǐlǎ le sín ogǎn éne ná ko wa onū dǎkpóló wē, ényí wēndǎgbe jǎnwē yě lá ná ε kpowun ?

Onūnyawlé titewungbe owaló wǎn-yíyí tǎn wē nyí dǎ ye ní setónú ná ogbedǐde Mawū tǎn, xe nyí dǎ ye ní yíwǎn ná nǎzo metǎn. Mǐ jló ná dē wǎn-yíyí Mawū tǎn dóxyǎ kplídókpó mǐtǎn. Nǎdó je é ji, é ná nyó dǎ ye ní flǎn dóhlǎn kplídókpó ló sín omē, xe mǐ ma ko nǎ dē wǎn-yíyí mǐtǎn dóxyǎ le, éne wē nyí yěwu omē xe ma nǎ yi mawūgun mē le.

- Étéwútu wē mǐ nǎ lēndǎ onū titewungbe wē dǎ ye ní nǎ dē wǎn-yíyí Mawū tǎn dóxyǎ omē xe ma nyí klístixodótó le ?
 - *Omē susu xe ma nyí klístixodótó ma nǎ jló ná nǎ wǎ mawūgun mē nǎdó se ye ní dǎ Mawū sín oxó. Gancó, dǐlěxe é yi gbǎn to otan éxe mē, hwenué yě mǎ wǎn-yíyí Mawū tǎn, éne scǎǎn dǎ zǎnzǎn titewungbe dǎ ogbe yětǎn le jí.*

2. Mǐ nǎ wanū to otónúsise mē ná Mawū.

Tayǐdǐ ná onū kpókpó, mǐ dǎnǎ kǎndó é ji dǎ mǐ to zǎnlizin tegbe to otónúsise mē ná Mawū. Lěxe é ná nyí dǎ mǐ ná dǐndonǎ onū to kplídókpó ló mē, nǎdó mǎnūje hudó le mē, bo basí tito algónámē tǎn ná mǐdele titi, ode wē mǐ dǎnǎ je xixo jí, bo ná kanbyó Mawū, onū xe Éwo jló ná mǐ ní basí. **Hwehwe, owaló wǎn-yíyí tǎn le xe nǎ dǎ zǎnzǎn titewungbe, onū xe mǎ dǐ onūdéwanú le wē yě nǎ nyí.**

Mǐ ní flǎn otan xe mǐ se dinvyé dǎ ajotó gǐlǎ le sín ogǎn jí.

- Nawē mawūgun yí ogbeta gbǎn dǎ dǎ omē xe é ná dē wǎn-yíyí Mawū tǎn dóxyǎ ?
 - *Mawūgun sín omē le xodē bǎ Mawū hen yě nywé dǎ yě dǎnǎ dē wǎn-yíyí yětǎn dóxyǎ ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló.*
- Bē mǐ ka lēndǎ yě ná ko flǎn ajotó gǐlǎ le sín ogǎn ló wē, ényí yě ko dǐndonǎ onū dǎ hudó kplídókpó ló tǎn le jí wē ya ?

To hwedélenu, onū xe Mawū nǎ byó dǎ mǐ ní basí le ma nǎ dǐ onū dē to nukún mǐtǎn le mē, tayǐdǐ ye ní yíwǎn ná ajotó gǐlǎ le sín ogǎn. Amǎ, mǐ dǎnǎ nywé dǎ, ényí Mawū hen mǐ nǎdó yi wa onū dē, éne ná hen ojǐlǎ Étǎn nyí wiwa, bǎ dǎnǎn wē mǐ ná nyí hwenué mǐ ná dǎ alc dǎ wiwa lēndóte Étǎn le tǎn mē.

3. Owaló wǎn-yíyí tǎn le, lēndóte xe mǎ syén bo mǎ só klǎ le wē yě.

Hwenué mǐ ná je owaló wǎn-yíyí tǎn le hu jí, mǐ to adǎgbǐgbó ná mǐ, ná mǐ nǐdó cyǎn onū xe mǎ syén tlala le. É ná nǎ nyó dǎ ye ní nǎ yí yě basí to oklěhwenu dǎkpó mē.

- Étéwútu é ka to vívǎ mē dǎ ye ní nǎ bē sǎn owaló wǎn-yíyí tǎn xe mǎ syén bo mǎ só klǎ le jí?

Mǐ ní yí linlén éne éxéle vé : hwenué ye bē sǎn onū xe hwe bo mǎ syén dē jí...

1. **Éne nǎ zǎn bǎ ye nǎ dǎ onu ná.** Hwenué mǐ to lēndóte dǎxódǎxó le yí basí, é nǎ bǎ-awū nǎdó nǎ wǎ mǎ dǎ yě hǐgǎn mǐ, bǎ é nǎ wǎ vé-awū nǎdó yi je ofí xe ye jéyí. Gancó, ényí mǐ ko lēn onū dóhlǎn onūyíwa kpeví xe mǎ syén dē, mǐ ná scǎǎn basí yi dǎ.

2. **Ome susu sɔgɛn dɔ mĩmá to éme.** É nɔ bɔ-awũ ná gbɛtɔ lɛ, nǎdɔ nɔ dɔ mĩmá to lɛndɔtɛ kpɛví mɛ bo hɛn ɛ nyí bibasí, ényí yě nywé dɔ bibasí ɛtɔn ma ná yí húgɛn oklɛhwɛnu dɔkpó kaví ohwɛlékɔ dɔkpó. Yě sɔgɛn dɔ ná yědɛ dɔ : « Ɛɛn, un sɔgɛn mɔ vivo to ohwɛlékɔ dɔkpó. » Amɔ, ényí lɛndɔtɛ dɔxó wɛ, bɔ bibasí ɛtɔn ná yí azɛn susu, ome lɛ nɔ to xixokpɔn déji nǎdɔ yí ojɛ yětɔn kpó dɔ onũtindɔ yětɔn lɛ zán ná. Nũgbó ka wɛ é sɔ nɔ nyí tlala, hwenue linlɛn nǎdɔ wa onũ dɛ ná ome xɛ kpo lɛ lɔ sɔ nyí onũ yóyó ná yě.
3. **Mĩ tindɔ jlɛje nǎdɔ yí nũnywé dɔ nũnywé jí.** Vlavo, mĩ ma tindɔ nũnywé susu to lɛndɔtɛ lɛ yíyí basí sín alixɔ jí. Éne dóná hɛn mĩ nǎdɔ wa onũ xɛ ma syɛn dɛ, bɔ dɔ mɔ nũnywé yí, hwɛkpó dɔ tɛn onũ xɛ syɛn dɛ kpón.
4. **É nɔ yáwũ kpa ome.** Ényí lɛndɔtɛ kpɛvíkpɛví lɛ kpa ome, é nɔ dɔn ome dɛvo lɛ, bɔ yě nɔ yáwũ wá góná ome dɔ basí. To bíbɛme, mawũgun sín ome dɛlɛ kɛdɛ jánwɛ sɔgɛn jlɔ bo dɔ mĩmá to yě mɛ. Amɔ, hwenue mĩ ná to onũkplón ome, bo ná to kpóndégo lɛndɔtɛ xɛ kpa mĩ lɛ tɔn ná, ome susu lɛ ná dɔ ojɛ nǎdɔ góná mĩ.

É ná nyɔ dɔ yɛ ní nɔ hu wǎn-yíyí sín owalɔ dɛlɛ (é sɔgɛn nyí dɔ, hwla dɔkpó to osɛ mɛ lɛ kaví to osɛ awe awe mɛ) húgɛn dɔ yɛ ní tɛdɔ lɛndɔtɛ dɔxó dɔkpó akan go. Góná ale xɛ sín oxó mĩ dɔ wáyí to aga lɛ, yɛ ní nɔ yí lɛndɔtɛ lɛ basí hwɛhwɛ nɔ zón bɔ kplídókɔpɔ lɔ sín ayixa nɔ wlɛ dɔ mawũgun to okan émi tɔn xo nũgbónũgbó.

4. Éxɛ yɛ yí basí kpó onũ xɛ tiin to ofí xɛ yɛ tɛ tɔn lɛkpó

ONŨYÍWA KPÓ ONŨYÍWAXÉMETÓ KPÓ

Mĩ ná dayihún dɛ. Mĩ ní lɛn dóhlán owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ, xɛ mawũgun mĩtɔn sɔgɛn hu bo dɔ go-alc ná ome lɛ, ma zán tawungá. Mĩ ní tɛnkpón bo lɛn dɛxɛ mĩ sɔgɛn kpéégo dɔ. Onũyíwaxémetó xɛ mɔ gblɛndó húgɛn to nukúnxwixwɛ 5 mɛ lɛ ná yí ajɔ.

Alixodóxyá lɛ ná onũhɛnbɔ-awũtɔ : To nukúnxwixwɛ awe gódo, mĩ ní flín onũkplónvɛ lɛ, nǎdɔ lentamekpón dɔ onũnywé xɛ mawũgun yětɔn sín ome lɛ tindɔ lɛkpó jí, xɛ yɛ sɔgɛn yí dɔ basí onũníná. To nukúnxwixwɛ atɔn gódo, mĩ ní byɔonũyíwaxémetó lɛ dɔ yě ní má osɔxa Owalɔ wǎn-yíyí tɔn xɛ yě lɛn lɛ. Mĩ ní ná ajɔ kpɛví dɛ, onũyíwaxémetó xɛ lentamekpón húgɛn lɛ, tayí dɔ onũduqu xɛ yɛ yíwǎn ná dɛ.

OXÓDɔDÓXÓGO TO OGBɛ ɔAXÓME:

- Étɛwútu wɛ mĩ lɛndɔ é to vǐvɛ mɛ dɔ yɛ ní yí onũ xɛ mĩ tindɔ to kplídókɔpɔmĩtɔn mɛ lɛ dɔ hu owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ ?
 - **Dɔxyá wǎn-yíyí tɔn gbɔn onũ tɛ mɛdɛ dali**
Mĩ ní flín dóhlán, otan otewu lɛ tɔn xɛ sín oxó yɛ dɔ to onũkpínkplón 5. Bé mĩ ka lɛndɔ é ná dɔ zínzín dɔkpólɔ wɛ, ényí Ogbɛ dɔxó Axólú ma dɔ alc dɔ éme NGO dɛ wɛ ko hɛn otewu lɛ wá kplídókɔpɔ lɔ mɛ wɛ ? Ehéo, éne ma ná dɔ zínzín dɔkpólɔ.
 - Étɛwútu wɛ ome lɛ mɔ dɔ yɛ yíwǎn ná yě ?
Ná yě mɔ wǎn-yíyí mawũgun tɔn, to hwenue nyɔnu mawũgun tɔn lɛ sán-avɔ éne wútu wɛ. Ényí kplídókɔpɔ lɔ ma dɔ linlɛn dɔ yɛ yí onũ dɛ dɔ sán-avɔ kaví yɛ dɔ vǐvɛnú dɛ, é ma ná mɔ wǎn-yíyí xɛ Mawũ dɔ ná ɛ gbɔn alɔkpa dɔkpólɔ mɛ.
 - **Dóná xɛ yɛ nɔ mɔyí hwenue yɛ ná onũ lɛ-**
Mĩ ní xyá 2 Koléntinu lɛ 9 : 6-11. Mawũ dɔ dɔ émi ná dóná yěwu ome xɛ ná ná lɛ, dɛlɛxɛ yě ná dɔ. Mĩ ní kpayi ganjí dɔ otadɛná owɛfɔ éne lɛ tɔn go.
 - Étɛwútu ka wɛ Mawũ nɔ dóná mĩ?
 1. Ná mĩ nídó nɔ nyóxome to hwɛkpókɔpónu xɛ é jɛ.
 2. Ná yɛ nídó kpa Mawũ.

Hwɛdɛkpókɔpɛnu xɛ mawũgun lɛ ná onũ kpó xomɛnyínyó kpó, mĩ mɔ dɔ Mawũ nɔ dóná yě. Yě nɔ jɛ tɛntɔnsón wamamɔnɔ nyínyí mɛ jí. Éxɛ nyí titewungbe lɔ wɛ nyí dɔ, yě nɔ kpéégo nǎdɔ nɔ nyóxome húgɛn bo sɔ nɔ zán owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ déji.

5. Mĩ nɔ zán owalɔ wǎn-yíyí tɔn lɛ gbɔn xúhlón xɛ Mawũ nɔ ná mĩ dali.

Mĩ ní xyá Jaan 15 : 1-8.

- Étɛ wɛ owɛkánxyá éxɛ to kpínkplón mĩ dɔ onũ xɛ mĩ sɔgɛn wa ná mĩdɛ titi lɛ jí?

- Nawe mĩ no ná sínsén susu gbɔn?

Ye ní gó-alo ná ome le sɔgǎn vé-awũ titewungbe. Mawũ kédé we sɔgǎn hen didyɔ xe mĩ to nukúndó ná mɔ byókplídókpó mĩton le me. Ényí mĩ jló ná mɔ, ná kplídókpó mĩton le ní dýɔwunme gbɔn owalo wǎn-yíyí tɔn le dali, mĩ dóná lɛkpannukɔn Mawũ nǔgbónǔgbó, bo byó ɛ dɔ Éwo ní gó-alo ná mĩ.

Mĩ dóná no xodé jánwe, jenukɔn, to wǎn-yíyí sín owalo huhu le hwenu, kpódɔ to gǔdo yětɔn. Hwenu mĩ to tuklá kavĩ alixoglɔnnu le mɔ, mĩ dóná byó Mawũ, ná éwo ní gó-alo ná mĩ, ná mĩ nídó du to yě jí. Ényí agbǔkpé mĩ kavĩ awúkú mĩ, mĩ dóná deji dó Mawũ go, náÉwo nídó ná mĩ xúhlón, ná mĩ nídó nukɔn-yi to éme.

6. Dikéná ome susu ní dó alo to éme, qilèxe a sɔgǎn kpéégo dɔ

ONŬYÍWA TO OGBĚ ĐAXÓ ME

Alixodóxyǎ le ná onǔhenbo-awútɔ : Mì ní má onǔkplónví le dɔ ogbě awe jí, A kpó B kpó. Mì ní byó ogběA dɔ é ní de ome dɔkpó akan, ná é ní no oten étɔn me. Mì ní dɔ ná ogbě awetɔ dɔ ome lekpo we ná dó-alo dɔ éme. Mì ní deta ná ogbě awe le dɔ, yě dóná yí onǔ kpókpó xe yě sɔgǎn mɔ, dɔ dɔn awa awe oxo lɔ tɔn le dɔkpó. To ogběA lɔ me, ome dɔkpó akan we dóná wazɔn lɔ kpókpó, amɔ, é sɔgǎn hwé onǔ le to ome xe kpo to ogbě lɔ me le sí. To ogběB lɔ me, ome lekpo sɔgǎn wazɔn dópó, nǎdó kplí onǔ le bo dótɔn ná yě, nǎdó dɔn awa awe oxo lɔ tɔn le dɔkpó. Mì ní deta ná ogbě A dɔ ome xe kpo to ogbě lɔ me le ma sɔgǎn dɔxo hwenu ye to azɔn énelé wa. (Ényí yě wa mɔ, mĩ ní dɔ : « Mì jaalé bo no-abwé ; ogbě devizɔn tɔn to azɔnwa »).

Hwenu ogbě awe le dónuná, mĩ ní kanbyó dɔ :

- Měnu we dónuná jenukɔn ?
- Été we mĩ sɔgǎn kplón sɔn azɔn éxe me ?
- OgběA
 - Nawe ome dɔkpó akan xe wazɔn lɔ kpókpó ka mɔ dɔ to éde me ?
 - Nawe miwu ome xe kpo le ka mɔ dɔ to midé me ? É ka jló mĩ dɔ mĩ ní dó-alo dɔ éme ?
- Ogbě B
 - Ná miwule, été le we nyí ale xe no tɔn sɔn onǔwadókpo ome susu tɔn me ?
- Hwenu mĩ no zán wǎn-yíyí sín owalo le, mĩ ní no dikéná ome susu ní no dó-alo dɔ éme dèxe mĩ sɔgǎn kpéégo dɔ, été wútu ka we mĩ lendɔ onǔ titewungbe we ?

Hwehwe, to mawũgun me, ome déle kpowun we no wazɔn lɔ kpókpó. Agbɔ sɔgǎn yáwũ kpé ome énele bo yě ná jló ná jódo, hwenu ome xe kpo le ma ná mɔ onǔ dé wa kavĩ bo ná lendɔ ye ma yí onǔnyówa yětɔn le zán. Yě ma no hen onǔnyówa yětɔn le kavĩ yise yětɔn yi nukɔn. To hwedélenu, é no vé ná mĩ nǎdó ná akwé bo ma ka dó-alo dɔ éme. Hwenu mĩ ná jló ná zán owalo wǎn-yíyí tɔn dé, mĩ dóná dikéná ome mawũgun tɔn susu ní dó-alo dɔ éme, dèxe mĩ sɔgǎn kpéégo dɔ. Hwenu, mĩ ná du-ale onǔnyówa kpódɔ xúhlón ome susu tɔn. Owalo wǎn-yíyí tɔn dagbe ma we nyí dɔ ye ní kplí akwé sɔn ome lekpo sí bo dɔ ná onǔ ome kédé gbá, amɔ, ná ye ní dikéná ome lekpo ní dó-alo dɔ lendóte okpóme tɔn xe ná basí ye te me. Mawũgun dèvo le cyán nǎdó hen ome lekpo dó-alo dɔ lendóte déle me, tayídi osindo le me kíkló, ogbó le bíbé sɔn odogbó xe me osin no sa gbɔn le me, kavĩ sɔn alixo le jí, kpódɔ dotɔxwé le ziza.

7. Mĩ ní zán owalo wǎn-yíyí tɔn, ná ye nídó kpa Mawũ.

Hwla dɔkpó dógó, mĩ ní xyǎ Jaan 15 : 8.

- Étéwútu we é je dɔ ye ní ná sínsén susu?

Mĩ ní xyǎ Matye 5 : 13-16.

- Étéwútu we mĩ no wa alɔnuzɔn dagbe le?
- Été we mĩ dóná nyawlé hwenu mĩ to wǎn-yíyí sín owalo le zán?

To owalo wǎn-yíyí tɔn dɔkpódɔkpó gódo, mĩ dóná yí ojilé bo zékpón, bo ná kanbyó dɔ : « Été ka we lendóte lɔ ná? » Mĩ ná lentamekpón dɔ onǔ xe é ná lɔ le jí to awa atɔn me :

1. Bé ome le ka mɔ alɔgɔ nǔgbónǔgbó gbɔn owalo wǎn-yíyí tɔn énelé dali ya?
2. Bé mĩ ka zán owalo wǎn-yíyí tɔn énelé to wǎn-yíyí me ya?

3. Bé ome le to gigokpa ná Mawŭ, ná owalo wǎn-yíyí tɔn éneló wútu ya?

To hwedélenu, ome le ná mo ɔ ɔ owalo wǎn-yíyí tɔn mĩtɔn, bo ná jlǎ yěde ɔ ɔ náđó se ná ye ní ɔ ɔ Mawŭ sín oxó. Amǎ, é ma nɔ nyí mǎ tegbe gbá. Lěxe é nɔ nyí gbɔn we nyí ɔ ɔ, mĩ ma ná nɔ mo vivo náđó nɔ ɔ ɔ Mawŭ tɔn to hwepókponu xe mĩ ná nɔ zán owalo wǎn-yíyí tɔn. Amǎ, mĩ sɔgǎn nɔ dín ná kpa gigo ná Mawŭ, to hwepókponu, bo nɔ wa onŭ le gbɔn alokpa xe ná ná ε yěyi mε. Ninome mĩtɔn lɔsú, ayǎje mĩtɔn kpóɔ akpakpa xe nɔ sɔ mĩ náđó nɔ sen ome xe kpo le, sɔgǎn nyí kúnnuɔɔde xe ná ná yěyi kpó kpikpa kpó Mawŭ.

Otaɔónáxó

Alixodóxyǎ le ná onŭhenbo-awŭtǎ : *Mì níhen onŭkplónví le nywé ɔ ɔ, to onŭkpínkplón xe ja mε, mĩ ná basí tito wǎn-yíyí sín owalo ɔ ɔ tɔn. Ényí ose ɔ ɔkpó sín onŭkpínkplón we mì nɔ basí, mì ní yí ojǎ ɔ ɔ lentamekpón to ose éneló mε, dóhlán onŭ xe mawŭgun mĩtɔn sɔgǎn basí to owalo wǎn-yíyí tɔn kɔli.*

Mì ní ɔ ɔta ná onŭkpínkplón lǎ, bo sɔ basí vǎ gbɔn é ji onŭ alo yí ɔ ɔ basí le tɔn dógɔ to hwedélenu.

Onũkpínkplón 9 : Tito azñ wǎn-yíyí tñ lɛ

Linlɛn titewungbe lɔ

Onũnyawlé onũkpínkplón ɛxe tñ wɛ nyí dɔ ye ní yí ojł ɔ wlé-awũ ná owalɔ wǎn-yíyí tñ dɛ.

Azñwanú

1. Wěma ɔaxóɔaxó lɛ ná ogbɛ omɛ 5-7 tñ ɔokpóɔokpó

Olɔ nɔvísúnnu awe lɛ tñ

Mì ní xyǎ Matye 21:28-32

- Ɛtɛ wɛ otɔ lɔ byɔ dɔ ovísúnnu ɛtñ lɛ ní basí? (*ye ní yi wazñ to véensínséntíngle mɛ*)
- Ovísúnnu awe lɛ ka mɔnũje ojł otɔ yɛtñ tñ mɛ ya? (*ɛɛn*)
- Ovogbingbɔn tɛ wɛ tíin to ovísúnnu awe lɛ mɛ?
 - Ovísúnnu títán lɔ dɔ ɛmi ma nǎsetónú ná otɔ ɛmitñ, amɔ, ɛnegódo, ɛ dɔyɔ linlɛn bo wá setónú.
 - Ovísúnnu awetɔ lɔ dɔ ɛmi ná setónú, amɔ, ɛ ma ka basí.
- Ovísúnnu dɛtɛ wɛ Jɛsu ka kpa? (*Ovísúnnu xe setónú lɔ.*)

Jɛsu yí olɔ ɛxe zán, nǎdó dɛ otólivívé sinsɛn sín ogǎn lɛ tñ gba. Ɛwɔ dɔ dɔ otokwɛcyántɔ lɛ (axólúznwatɔ oblũnɔ lɛ) kpó ogalɔtɔ lɛ kpó, xe to linlɛnvɔjɔ bo je otónú se jí lɛ, ná yi byɔ Axólúɔuto Mawũ tñ mɛ jenukɔn ná sinsɛn sín ogǎn lɛ, xe to ɔiɔ dɔ ɛmi yíwǎn ná Mawũ bo ma ka to otónúse gbá.

Ɛ ma ko kpé ná mí dɔ, mí ní kplón bo se nũgbó xe Mawũ hundɔ lɛ gbá. Dinvyɛ, mí ɔóná hɛn nũgbó Mawũ tñ lɔ yi azñwa. Otónúsise mĩtñ xe mɛ wǎn-yíyí tíin te wɛ Mawũ jló. Mĩ nyɔ ojł Mawũ tñ hlán mí : ye ní yíwǎn ná Mawũ bo yíwǎn ná nɔzo mĩtñ tayĩɔi mĩɔɔe titi. Mĩ ɔóná je otónúse ná ojł Mawũ tñ to ogbɛ mĩtñ lɛ mɛ, bo ná to wǎn-yí ná omɛ xe kpo lɛ, gbɔn owalɔ wǎn-yíyí tñ gblamɛ.

Kplídókpó mĩtñ lɛ kpóɔɔ ogbɛ mĩtñ lɛ ma nǎ dɔyɔ, ɛnyí mí ma nǎ yí onũ xe mí kplón zán. Mĩ ní wa onũ dɛ, nǎdó gó-alo ná mĩɔɔe, nǎdó je azñ jí !

Afɔɔiɔɔe tito lɔ tñ

OXOƆƆDOXOGO TO OGBɛ KLEWUNKLEWUN, OME 5 YI 7 TÑ Lɛ ME

Alíxodóxyǎ lɛ ná onũhenbɔ-awũtɔ : *Mì ní byɔ ogbɛ lɔ lɛ dɔ, yɛ ní je ɛ ji sɔn owɛɔa xe ɔxó ɔ ɔfɔɔiɔɔe tito tñ lɛ jí. Mĩ ní byɔ onũkplónvɛ lɛ, ɛnyí yɛ ɔ ɔxó ɔlɛ bo ná kanbyɔ.*

1. Ye ní xodɛ

Onũ títán xe ye ná basí wɛ nyí dɔ ye ní xodɛ. Dinvyɛ, mì ní yí ojł nǎdó xodɛ. Mĩ ní byɔ Mawũ, ná ɛwɔ ní ɔɔɔxyǎ mì, onũ xe mì ɔóná basí, owalɔ wǎn-yíyí tñ kɔli. Mĩ ní yí nukúnxwixwe osɔxa ɔ ɔ ɔnɔ-abwɛ, nǎdó ɔótó Mawũ.

2. Ye ní cyán onũyíwa dɛ

To ogbɛ kɔli, mì ní dɛ owalɔ wǎn-yíyí tñ xe mì jló ná yí basí. Bé Mawũ wɛ hɛn linlɛn lɔ wá ayixa mɛ ya ? Ɛnyí omɛ ɔ ɔ linlɛn ɔ ɔ onũ xe sɔgǎn nyí owalɔ wǎn-yíyí tñ ɔagbe ɔ ɔ jí, mì ní byɔ ɛ ɔ ɛ ní má. Mĩ ní sɔ zékpón, linlɛn xe mì len to onũkpínkplón 5 mɛ : Mawũ jló dɔ mawũgun ní jlǎ ɛɔɔ ɔ ɔ nǎdó gó-alo kpóɔ onũkpínkplón 6 mɛ : ɛtɛ lɛ wɛ nyí hudó xe mí sɔgǎn hengbɔ lɛ. To okpómɛ, mì ní ɔógbekpó ɔ onũ xe mì lenɔ Mawũ to hinhɛn mì, ná mì ní basí jí.

Hwɛnue mì ko cyán onũ dɛ, mì ní ɔɔji dɔ ɛnyí onũ dɛ xe mì sɔgǎn yí basí to oklɛhwɛnu ɔokpó akan mɛ. Ogbɛ ɔlɛ nɔ cyán onũ xe klɔ tlala hũgǎn dɛ. Mĩ ní gbékpó to tamɛlɛnkpón kákáje hwɛnue mì ná mɔ onũ dɛ, xe mì sɔgǎn yí basí to oklɛhwɛnu ɔokpó mɛ, bo ná zán onũ xe tíin to ofí lɔ lɛ, bo ná sɔ hɛn omɛ osɔxa susu ɔ ɔ-alo ɔ ɔ ɔmɛ, ɔilɛxe mì sɔgǎn kpéego ɔ ɔ.

Ényí mì basí lëndóte le to ogbë kléwúnléwún le me, mì ní byó ogbë òkpóòkpó nǎdó má linlen étòn bo yí onũ xe omé xe kpo le len dó é jí.

- Bé lëndóte ló òkèná ye ní ò wǎn-yíyí dóxyǎ ya ?
- Bé lëndóte kpéví xe ma syén we ya ?
- Bé ye sǎgǎn yí lëndóte ló basí to onũ xe to mì sí le yízán me ya ?
- Mì ní hen omé osóxa susu ó-àlò dó émé, òlèxe mì sǎgǎn kpéégo ó ?

3. Ye ní kan tito ló

Mì ní òxó dó oxókanbyó xe ja éxéle jí. Òlèxe mì sǎgǎn kpéégo ó, mì ní byó omé òé ò é ní kan gbǎndó ló le, ná mì ní ma dó wǎnji yé go blóo.

- Été ná basí we mì te?
- Onũ té le sín hudó me we mì te nǎdó basí lëndóte ló? Fye we mì ná mǎ onũ énéle te?
- Měnu we mì ná gó-àlò ná?
- Měnu we ná ó-àlò dó lëndóte ló sín wiwa me? Měnu we ná yí omé lèkpó?
- Azǎn té gbe we mì ná yí onũyíwa mìtòn ló basí te?

***Alixodóxyǎ le ná onũhenbǎ-awǔtǎ :** Ényí onũkpǎnǎvǎ le to azǎnwa to ogbë kléwúnléwún le me, mì ní byó ogbë òkpóòkpó nǎdó zé tito étòn xwlé. Mì ní kanbyó ogbë ló ayixa òékpókpe xe é sǎgǎn ó dó hen lëndóte le lódó.*

4. Ye ní xodé

Hwenuwe mì ná ònúná kinkan tito ló tòn tlóló, mì ní yí ojǎnǎdó sǎ xodé. Mì ní byó Mawǔ, alógó étòn, ná lëndóte ló nídó yí dó ganjí. Mì ní sǎ byó é, ná éwǎ ní sǎ hen onũ xe ná tòn sǎn émé le sudéji. Mì ní xodé ná onyí Étòn we ní mǎ gigo. To osé tǎntán kaví osé awetó, awǔwlé ná lëndóte ló tòn me, mì ní nǎ to oðexo hwéhwe, nǎdó nǎ byó Mawǔ ò é ní gó-àlò ná mì, to wiwa lëndóte ló tòn me.

***Alixodóxyǎ le ná onũhenbǎ-awǔtǎ :** Mì ní òeta ná ogbë ló ò, afòdìde awe òévo le gbé tǎn bǎ mǎ ná je yé jí to égbéxe gbá. Énégódó, mì ní xyǎ otadéná afòdìde awe xe kpo le tòn.*

5. Ye ní yí lëndóte ló basí

Afòdìde xe bódégo we ná nyí ò ye ní yí lëndóte xe ye ko len ló basí. Mì ní bé oklèhwenu ló kpó oðe kpó bo bé vǐvénǔdíó mìtòn le xwlé Mawǔ. Mì ní ma wǎnji ò mì to lëndóte éné basí, nǎdó ò wǎn-yíyí Mawǔ tòn dóxyǎ to kplídókpo mìtòn me we blóo. Mì ní nǎ ninome xe nǎ ò onũnyawlé éné dóxyǎ me.

6. Ye ní zékpón bo ógbe

Afòdìde gòdotòn to tito ló me we nyí ò ye ní ógbe dó lëndóte ló jí bo sǎ zékpón. Étéwútu é ka ná jexé ò ye ní zékpón? Ó é ná òkèná mǎ ní kplǎnnũ. Mǎ sǎgǎn lentamekpón dó onũ xe mǎ basí ganjí jí, kpóò dó onũ xe mǎ ná wa dó jǎ onũ ó hǔgǎn to hwedévonu. É jexé ò zízékpón lóní nyí tito xe òite ; mì sǎgǎn yí nukúnxwixwe nemúde dó òxó dó oxó éxéle go :

- Été we yí dó ganjí ?
- Été we ma yí dó ganjí ?
- Onũjǎdó té le we mì sǎgǎn henbyó tito ló me ?
- Gbǎndó ló ka sǎgbexé onũ xe mì to otekpón le ya ? Ényí é ma ka nyí mǎ, étéwútu we ?
- Mawǔ we ní mǎ gigo yí

Otaðónáxó

Mǎ ònúná Onũkpǎnǎlón 1.

OXÓÒDÓXÓGO TO OGBË KLÉWÚN ME

Mì ní yí ojǎ dó òxó dó oxó go to ogbë kléwúnléwún le me, dó linlen titewungbe xe mì moyí sǎn onũkpǎnǎlón éxe me le go.

- Été we mì len ná basí alòkpavo me to osé xe ja me ?

Nǎdó ònúná, mǎ ní flín otan ovísúnnu awe le tòn to Matye 21:28-31 me. To otan éné me, ovísúnnu òkpó ò émi ná basí onũ xe otó étòn byó é ò é ní basí, amǎ, é ma wá basí. Ovísúnnu awetó ò émi ma ná basí onũ xe otó étòn

býs ɛ ɖɔ é ní basí, amɔ́, gbɔn gɔ́do, é wá basí. Jésu ka kpa omɛ xe setónú ló. É ma ko kpé ɖɔ ye ní wá bo wá kplónnù. Mí ɖóná yí onù xe mí kplón ló zán. Kplídókpó mǐtɔn lɛ kpódɔ ogbɛ mǐtɔn lɛ ma to ná ɖyɔ́, ényí mǐ ma yí onù xe mí kplón zán. Mì sɔgǎn je wǎn-yí ná omɛ xe kpo lɛ jí gbɔn wǎn-yíyí sín owalo ɖé huhu dali kavíhúgǎn wǎn-yíyí sín owalo ɖé huhu dali.

Alixodóxyǎ lɛ ná onùhenbɔ-awùtɔ́ : Mì ní xoɖɛ ná ogbɛ́ ló, ná Mawù nídó gɔ́-alo ná yě, ná yě nídó yí onù xe yě kplón zán.